

MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN

FINANCIEEL JAARVERSLAG 2022

INHOUDSOPGAVE

Jaarverslag

1. Bestuursverslag	3
2. Verslag van de Raad van Toezicht	16
3. Geconsolideerde balans per 31 december 2022	22
4. Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022	23
5. Toelichting behorende bij de jaarrekening over 2022	24
A. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	25
B. Toelichting op de balans per 31 december 2022	28
C. Toelichting op de staat van baten en lasten 2022	36
6. Overige gegevens	44
Bijlagen	45
Bijlage 1. Verantwoording van de besteding van de depotsubsidie	45
Bijlage 2. Prestatieverantwoording	46
Bijlage 3. Enkelvoudige jaarrekening 2022 Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen	47
Bijlage 4. Enkelvoudige jaarrekening 2022 Horeca Boijmans Van Beuningen bv	49
Bijlage 5. Subsidieafhankelijkheid 2006-2022	51
Bijlage 6. Begroting 2023	52
Bijlage 7. Governance Code Cultuur	53

1. Bestuursverslag

Dit verslag is onderdeel van het financieel jaarverslag 2022 van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen, gevestigd te Rotterdam. De stichting kent een Raad van Toezicht en een bestuur¹. Naast het bestuursverslag bestaat het financieel jaarverslag uit de jaarrekening plus toelichtingen en uit de prestatieverantwoording, zoals bepaald in de Subsidieverordening Rotterdam 2014.

De missie van de stichting luidt:

Door het koesteren, ondersteunen en vieren van de vrijheid van expressie door kunstenaars en het hebben van respect voor oude, nieuwe en controversiële ideeën, willen we iedereen een uitdagend perspectief op de wereld bieden. Wij verzamelen, onderzoeken, documenteren, conserveren en restaureren, alleen en met anderen, zeven eeuwen beeldende kunst en vormgeving. We voegen kennis en nieuwe inzichten toe en programmeren vooruitstrevend met onze eigen collectie als uitgangspunt. We bieden iedereen een waaier aan mogelijkheden om te grasduinen door de kunstgeschiedenis van de middeleeuwen tot nu. We verbinden, prikkelen verbeelding, geven inspiratie en stimuleren creativiteit.

Het doel van de stichting is het in stand houden en exploiteren van Museum Boijmans Van Beuningen op een zodanige wijze dat het museum met zijn collecties permanent ten dienste staat van de samenleving en tevens toegankelijk is voor het publiek. De uitwerking van de missie en het doel is te lezen in het meerjarenbeleidsplan 2021-2024, op basis waarvan het museum subsidie ontvangt van de gemeente Rotterdam. De activiteiten en prestaties, die in dit verslag worden genoemd, verwijzen naar de afspraken die zijn vastgelegd in het meerjarenbeleidsplan.

Samenvatting van het resultaat over 2022

Het jaar start in stilte; in lockdown vanwege de COVID-pandemie. Eind januari gaan de deuren van het depot en Zuid. Boijmans Van Beuningen (voorheen Hillevliet) weer open en wordt het alsnog een jaar van superlatieven. Talloze delegaties van museumprofessionals en overheden van over de hele wereld melden zich in het depot. Uit nieuwsgierigheid, om inspiratie op te doen voor eigen vraagstukken rond de opslag en het ontsluiten van collecties en om kennis uit te wisselen.

Het depot wordt met vele prijzen bekroond en de beeltenis van het depot verschijnt in vele reclame-uitingen van bedrijven en instellingen, die zich graag afficheren met het futuristische gebouw en het internationaal vernieuwende museale concept. Ook Coert en Renilde ontwikkelen zich tot ware publiekslievelingen voor evenementen en gastronomie. Het succes beperkt zich niet tot Rotterdam. De collectie surrealisten van het museum vormt samen met 40 werken van Mexicaanse surrealistische kunstenaars de tentoonstelling *Only the Marvelous is Beautiful*, in Museo del Palacio de Bellas Artes in Mexico-City. De tentoonstelling wordt zeer enthousiast ontvangen door de pers en trekt bijna 250.000 bezoekers. In het Fries Museum trekt de tentoonstelling *À la campagne; het Franse licht van Maris tot Monet* met de collectie (post)impressionisten van Museum Boijmans Van Beuningen circa 70.000 bezoekers.

Het depot trekt 265.000 bezoekers, 77.000 meer dan geraamd en de omzet is navenant hoger; 8,3 miljoen in plaats van de geraamde 5,8 miljoen euro met een klinkend positief resultaat van in zijn totaliteit 342.000 euro. Vanwege de hoge bezoekersaantallen is de personele inzet aanzienlijk hoger dan geraamd evenals de kosten voor onderhoud en schoonmaak. De vermogenspositie van het museum verbetert iets. De algemene reserve groeit naar 1,3 miljoen euro, wat met het oog op de economische vooruitzichten ook noodzakelijk is.

Het museum doet ook een spectaculaire aankoop. Eind september wordt in bijzijn van staatsecretaris Gunay Uslu *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et moi)* van Joan Miró aan het publiek

¹ In plaats van bestuur wordt ook de term 'directie' in dit verslag gebruikt. Met beide termen wordt in dit jaarverslag hetzelfde bedoeld. Hetzelfde geldt voor de termen 'bestuurder' en 'directeur'.

gepresenteerd. Met de aankoop van de Miró gaat een wens in vervulling die al sinds de jaren zeventig leeft bij het museum. Het is tevens de grootste aankoop sinds de verzelfstandiging van het museum in 2006.

De luisterpostfase van Boijmans Hillevliet is voorbij. Hillevliet is in 2022 omgedoopt tot Zuid. Boijmans Van Beuningen waarmee de volgende ontwikkelingsfase is ingegaan, met een eigen beeldmerk en logo. De Kunstwerkplaats voor iedereen van 4 tot 104 is een succesvol onderdeel van Zuid. Evenals de commissions en fellowships voor kunstenaars, waarin zeer diverse projecten met en voor bewoners op Zuid worden gerealiseerd.

Op 30 september neemt Sjarel Ex na 18 jaar afscheid van het museum met een spetterend publiek programma. Als geestelijk vader van het depot en motor van en inspirator voor een lange periode van grote groei en bloei van het museum is hij van grote betekenis geweest voor Museum Boijmans Van Beuningen. Vanaf 1 oktober fungeert Ina Klaassen als algemeen directeur van het museum.

Met het afronden van de organisatieontwikkeling in december is een nieuw sturingsmodel geïmplementeerd en is herstructurering van de museumorganisatie een feit. De organisatie is hiermee klaar voor de toekomst. Klaar om de grote uitdagingen van de renovatie van het museumgebouw aan te gaan en verder te bouwen aan het museum.

Inhoudelijk resultaat

Dit inhoudelijke deel van het bestuursverslag is een beknopte samenvatting van het uitgebreide inhoudelijke jaarverslag dat in gedrukte vorm en op de website wordt gepubliceerd.

Presentaties

Het programma in het depot is geen klassiek museaal programma. Alle activiteiten en presentaties zijn gericht op de collectie; het beheer en het verzamelen ervan. Dat het publiek de collectie mist nu het museum is gesloten, blijkt wanneer de presentatie *Hoogtepunten uit de museumcollectie* in Galerie I uitgroeit tot publiekslieveling. De particuliere verzamelaars en huurders van de compartimenten in het depot tonen zich actief en betrokken bij het depot. Met hun eigen en verrassende invulling van het gebruik ervan en aanvullende programmering, dragen ze bij aan de verrijking van het depotconcept. Galerie I gaat van start met *Hoogtepunten uit de museumcollectie*, een selectie van veertien schilderijen uit de vijftiende tot twintigste eeuw, van Van Eyck tot Basquiat. Deze werken worden gepresenteerd op transparante sokkels naar het bestaande ontwerp van architect Lina Bo Bardi waardoor bezoekers de voor- en achterkant van de schilderijen kunnen bekijken. Daarnaast opent de presentatie *Getekende herinneringen* van Albert J. Elen, met een selectie werken die verworven zijn door oud-conservator Tekeningen en prenten Albert J. Elen. In de zomer is in Galerie II de in 2020 verworven *Bunkhouse* van Paul McCarthy te zien. De installatie wordt opgebouwd, onderzocht en weer ingepakt. Het publiek kan dit hele proces volgen en medewerkers van het museum zijn beschikbaar om vragen van het publiek te beantwoorden.

Na de zomer start het project *Unpacking Boijmans* met een presentatie waarin onderzoek wordt gedaan naar sporen van het koloniale verleden in de collectie van het museum. Bezoekers kunnen meedenken, suggesties doen en kennis delen. In het najaar volgt in Galerie II *Piranesi op papier*, een op het eerste gezicht klassiek ogende tentoonstelling maar in werkelijkheid het resultaat van een diepgaand onderzoek naar de prenten en albums van Piranesi, in het bijzonder naar de aangebrachte watermerken in het papier. Hiervoor is een interactieve gedigitaliseerde kaart van Rome ontwikkeld en de online bestandscatalogus is ter plekke te bekijken.

En niet te vergeten zijn de dertien levensgrote vitrines in het atrium gevuld met een steeds wisselende selectie van kunstwerken. Deze inrichting is permanent in verandering. De veelheid van de vitrines en objecten, en de steeds wisselende aanzichten per verdieping geven de bezoekers een totaalervaring. Galerie III op de vijfde verdieping is in 2022 nog niet in gebruik. In de zomer wordt het “om niet”-contract met Stichting de Verre Bergen, de huurder van die ruimte, afgesloten waarmee de weg vrij is voor een volledige ingebruikname en programmering in 2023.

Door de continue beweging in de presentaties, de werkzaamheden in de restauratieateliers, het groeiende aantal video's op de schermen en het steeds nieuwe aanbod in de filmruimte, blijft het gebouw van binnen als een toverbal veranderen. Het depot leeft.

Boijmans bij de Buren is de samenwerking met zeven buurmusea en het Erasmus MC, mogelijk gemaakt door Stichting Droom en Daad. Het project is begonnen in 2019, het jaar dat het museumgebouw sloot, en eindigt in 2022. Naast het Erasmus MC zijn de andere deelnemende instellingen Kunsthal, Stedelijk Museum Schiedam, Chabot Museum, Belasting & Douane Museum, Wereldmuseum, Museum Rotterdam en Maritiem Museum. Elk museum heeft een eigen tentoonstelling ontwikkeld met bekende en minder bekende stukken uit de collectie van Museum Boijmans Van Beuningen. In 2022 waren nog te zien: *Remix Rotterdam. Boijmans x Wereldmuseum* in het Wereldmuseum, waar de collecties van beide musea samensmelten tot een transitorisch en transcultureel geheel, *Mensbeelden – Kracht & Kwetsbaarheid* in het Erasmus MC, met enkele hoogtepunten uit de beeldenverzameling van het museum en *Maritieme Meesterwerken* in het Maritiem Museum, met de allermooiste maritieme werken uit beide collecties.

Na tentoonstellingen in Nieuw-Zeeland (2021) en Zuid-Korea (2021-2022) reist de collectie surrealisme door naar Mexico waar de tentoonstelling kan rekenen op een zeer enthousiast publiek. Maar liefst 250.000 mensen bezoeken de tentoonstelling *Only the Marvelous is Beautiful* in Museo del Palacio de Bellas Artes in Mexico-City.

Een andere tentoonstelling met topstukken uit de museumcollectie vindt dicht bij huis plaats. Samen met het Fries Museum wordt de tentoonstelling *À la campagne: het Franse licht van Maris tot Monet* georganiseerd. In deze expositie wordt een reis gemaakt langs de artistieke ontwikkeling van deze 'Franse blik' op het landschap – van de school van Barbizon tot het (post)impressionisme. Kunstenaars als Cézanne, Monet, Pissarro, Gauguin, Maris, Van Gogh, Sisley, Boudin en Weissenbruch maken hun opwachting in Friesland. De tentoonstelling wordt door 70.000 mensen bezocht.

Op 30 september neemt directeur Sjarel Ex afscheid van het museum. Hij wordt geëerd met een geheel in zijn geest georganiseerde open dag in het depot met een caleidoscopisch programma. Het wordt een middag met live performances van Anne Vegter en Mehmet Polat, Ton Zwerver, Peter Somuah, en een door kunstenaar Sarkis bedachte afscheidsceremonie. Han Nefkens, mecenas van het museum, en Philip van Tijn, oud-lid van de Raad van Toezicht en wethouder van Cultuur Said Kasmi spreken hem toe.

Collectie en onderzoek

Met de komst van Depot Boijmans Van Beuningen zijn de werkzaamheden van Collectie en onderzoek grotendeels zichtbaar geworden, waar ze voorheen voornamelijk achter de schermen plaatsvonden. Het werken in het zicht van het publiek went snel, ook voor de freelance restauratoren, en het is efficiënt om vrijwel de gehele collectie op één plek bij elkaar te hebben. Na de ingebruikname van het depot zijn de werkprocessen en procedures en protocollen met betrekking tot de zelfstandige toegang tot de collectie en de restauratieateliers, het hanteren van kunst, het raadplegen van bronnen en het voorbereiden van bruiklenen opnieuw opgesteld. Het verrichten en faciliteren van onderzoek is hierdoor vergemakkelijkt en heeft verrassende nieuwe inzichten geboden.

Vanwege zijn afscheid als directeur staan veel van de schenkingen dit jaar in het teken van het directoraat van Sjarel Ex en worden aan hem opgedragen. Kunstenaar Berend Strik heeft bijvoorbeeld een vroeg werk geschonken om het ensemble bij het museum verder aan te vullen, mecenas Han Nefkens heeft een videowerk van Pipilotti Rist, *Cinquante Fifty (Installation for a Parking Lot)* geschonken, Jan Christiaan Braun de gouache *Muffit* van Co Westerik, Hidde van Seggelen samen met kunstenaar Suchan Kinoshita het werk *Grensposten* en kunstenaar Moritz Ebinger een van zijn sculpturen. Een lang door Sjarel gekoesterde wens om werk van de Turks-Armeense kunstenaar Sarkis te verwerven ging eveneens in vervulling met de aankoop van vier werken.

Het museum verwerft opnieuw een aantal belangrijke werken voor de deelcollectie surrealisten, met als onbetwist hoogtepunt het droomschilderij *Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et Moi)* van Joan Miró, dat op 29 september door staatssecretaris Gunay Uslu in het depot wordt onthuld. Het is gelukt dit topstuk te verwerven dankzij de steun van Vereniging Rembrandt (mede dankzij haar Nationaal Fonds Kunstbezit, haar Dura Kunstfonds, haar Innorosa Fonds, haar Themafonds Moderne Kunst en de jaarlijkse bijdrage van het Prins Bernhard Cultuurfonds), Museaal Aankoopfonds, Mondriaan Fonds, Stichting Museum Boijmans Van

Beuningen, VriendenLoterij, Stichting Bevordering van Volkskracht, G.Ph. Verhagen-Stichting, Kring van Eyck, Boijmans Business Club en Boijmans Corporate Members, Stichting Elise Mathilde Fonds, Erasmusstichting en diverse particulieren.

Op het gebied van de hedendaagse Nederlandse kunst krijgt het museum een fraaie schenking uit de nalatenschap van beeldhouwer Per Abramsen en verwerft het werk van onder anderen Mai van Oers en Bert Frings. Ook worden de 68 ansichtkaarten van de serie *I got up* van On Kawara aangekocht vanuit een langdurig bruikleen. Voor het prentenkabinet worden twee bijzondere souvenirrozen toegevoegd aan het reeds aanwezige ensemble en het museum verwerft onder meer een grafiekmap van Jeanne Bieruma Oosting en een tekening van Abraham van Strij. Op het gebied van vormgeving worden zowel klassiekers als het RET-busstoeltje verworven, als vernieuwend design aangekocht, zoals *Tear Gun* van Yi-Fei Chen. De bijdrage van de leden van @Boijmans, bestaande uit jonge museumvrienden, wordt gebruikt voor de verwerving van *Tear Gun*.

Er zijn in 2022 geen objecten uit de geregistreerde collectie ontzamd via de LAMO. Wel heeft het museum zes majolica schalen teruggegeven aan de erven Gutmann, na een lange, zorgvuldige procedure met de Restitutiecommissie. Ook neemt het museum een schilderij van Gisèle Waterschoot van der Gracht over dat door Museum Henriette Polak wordt ontzamd.

Nu het depot geopend is, worden weer volop kunstwerken in bruikleen gegeven aan derden in binnen- en buitenland. Een uniek bruikleen – ingegeven door de moeilijke omstandigheden van de Hermitage Amsterdam na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne – is *De toren van Babel* van Bruegel, die er in de zomermaanden te zien was.

Het eerste volledige jaar dat de afdeling voor de ogen van het publiek werkt in de vier nieuwe restauratieateliers, wordt beschouwd als een pilot waarin veel is geleerd over gebouw, logistiek, educatie en planning. De aanstelling van een restaurator schilderijen naast de restaurator papier is wederom een stap vooruit in professionalisering. De samenwerking met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) wordt vervolgd. Ook hebben specialisten van het Rijks erfgoedlaboratorium in het depot onderzoek gedaan naar kunstwerken uit de museumcollectie.

Dit jaar wordt het meerjarige prestigieuze Getty Paper Project, een onderzoek naar de collectie vroege Italiaanse tekeningen (1400-1600), dat aanving in 2018, formeel afgerond. In mei is er een afsluitend symposium met een laatste expertmeeting en in de loop van het jaar stromen de entries en andere teksten voor de online bestandscatalogus, deels geschreven door externe auteurs, binnen. Senior conservator Albert Elen neemt met het afronden van dit project afscheid van het museum.

In 2022 verschijnt een omvangrijke Boijmans Studie van senior conservator Mienke Simon Thomas, die eveneens met pensioen ging, over de geschiedenis van de collectie vormgeving van het museum. Tijdens een afscheidssymposium wordt dit boek gepresenteerd.

Educatie en publieksbegeleiding

Dit jaar wordt ervaren hoe de wayfinding en publieksbegeleiding in de praktijk werkt. De doorlopende publieksbegeleiding is grotendeels digitaal, met korte videoclips op touchscreens over algemene (werk)processen en de speciaal ontwikkelde depot-app, die alle informatie biedt die in een museum op titelkaartjes te vinden is. Met de app hebben bezoekers van het depot de collectie altijd op zak. Deze app wordt door de vakjury van de International Academy of Digital Arts and Sciences bekroond met een Webby Award en wint de juryprijs in de categorie Apps and Software: Art, Culture and Events 2022, een internationale onderscheiding als de beste app ter promotie en verbetering van de ervaring van kunst en cultuur.

In het depot verzorgen gidsen alle instaprondeleidingen, terwijl kunstdocenten onderwijs- en groepsbezoeken begeleiden. Voor beide teams is het een uitdaging om te werken in een groot gebouw waarbij complexe planningen worden aangehouden en veel flexibiliteit is vereist. Zij moeten te allen tijde over alles in het depot iets kunnen vertellen, ondanks het feit dat het vanwege de omvangrijke collectie onmogelijk is om over kennis van alle objecten en werkzaamheden te beschikken.

In 2022 start *Family of Objects*, een tweeënhalve jaar durend onderzoeksprogramma in het depot, waarbij de collectie samen met het publiek wordt onderzocht in termen van familierelaties. Het project bestaat uit vijf fases met verschillende thema's. In fase 1 en 2 staat het introduceren en presenteren van *Maya* –

een keramisch object van Erna Aaltonen – centraal waarbij voor *Maya* een partner wordt gezocht. Het project vindt plaats op verschillende plekken in het depot. Bezoekers participeren actief in de zoektocht. De bedoeling van dit project is te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor samenwerken met het publiek bij het maken van presentaties.

Zuid. Boijmans Van Beuningen

Hillevliet is in 2022 omgedoopt tot Zuid. Boijmans Van Beuningen waarmee de volgende ontwikkelingsfase, met een eigen beeldmerk en logo, is ingegaan. Zuid. ontwikkelt samen met het onderwijs en maatschappelijke organisaties een programma op het snijvlak van kunst, educatie en sociale projecten. Zuid. is kunstenaarsresidentie, tentoonstellingsruimte en ontmoetingsplek ineen en het programma wordt met en voor de kunstenaars, makers, curatoren en bewoners uit de buurt gemaakt, waarbij hedendaagse kunst en vormgeving, de museumcollectie en nieuwe verhalen met elkaar worden verbonden. De basis van dit programma is een serie 'commissions'; kunst opdrachten gericht op samenwerking en participatie. In 2022 worden de volgende commissions op Zuid. gepresenteerd: Priscila Fernandes - *Idleness' Owl*, Gianni Antonia - *3 Question Marks, Each Inside A Frame*, Pris Roos - *Hoffie* en Latisha Sparks - *Many and The Same*.

Naast een programma van presentaties en workshops op locatie stellen we jaarlijks drie fellowships ter beschikking aan makers, kunstenaars en andere professionals die onderzoeken hoe nieuwe verbanden tussen kunst, erfgoed en lokale gemeenschappen tot stand komen. De fellows in 2022 zijn Alona van Rosmalen, Pip Passchier en Mar Muñoz Aparici.

Vanuit het perspectief van het museum als werkveld krijgt de voormalige ambachtsschool op Hillevliet zijn rol terug als plek om te leren en te maken. Er wordt een werklokaal ingericht waar kinderen en jongeren actief bij het museum worden betrokken door middel van de projecten Kunstwerkplaats en Startacademie.

Veel kinderen gebruiken de tijd na school om kunstles te volgen, te sporten of wat zakgeld te verdienen. In Rotterdam-Zuid is dat echter minder vanzelfsprekend en wordt deze vaak verloren doorgebracht op straat. Museum Boijmans Van Beuningen wil ervoor zorgen dat alle kinderen in Rotterdam toegang hebben tot een interessant en aantrekkelijk activiteitenprogramma. Tot de zomer geven we op Zuid. tweewekelijks verlengde-leertijdlessen aan leerlingen van scholen uit de buurt. Met het vertrek van welzijnspartner Humanitas vervalt dit programma. Daarom start Zuid. na de zomer De Kunstwerkplaats: inlooplessen op elke woensdag- en zaterdagmiddag voor iedereen van 4 jaar en ouder. In september wordt De Kunstwerkplaats feestelijk geopend door de kinderburgemeester en een kinderraadslid uit Rotterdam-Zuid.

De Startacademie start in september en is ontwikkeld voor studenten van het Zadkine Startcollege. Twee dagen per week ondersteunen ze verschillende kunstenaarsprojecten en werkzaamheden op Zuid. In maart en april vindt een pilotproject plaats in het kader van de Startacademie en het project *Embassy of Street*, waarbij de studenten onderzoeken wat status voor hen betekent. Deze pilot komt tot stand in samenwerking met de politie Rotterdam, Zadkine Startcollege en kunstenaar en storyteller Archell Thomson. Illustrator Theresa Hartgers maakt een visueel verslag.

Zuid. Boijmans Van Beuningen wordt mogelijk gemaakt door Fonds 21, Mondriaan Fonds, Innovatielab en het Prins Bernhard Cultuurfonds Zuid-Holland en met de BKV-middelen van de Gemeente Rotterdam.

Marketing en communicatie

Het jaar start in de COVID lockdown die duurt van 19 december 2021 tot en met 23 januari 2022. Na de lockdown stroomt het publiek in groten getale weer naar het depot. In totaal bezoeken 265.000 mensen het depot. Talloze museumprofessionals, delegaties van musea over de hele wereld en lokale overheden komen inspiratie opdoen in het depot.

De reacties in de media, die van het publiek en die van de museumprofessionals zijn over het algemeen zeer positief. Bij een eerste bezoek blijkt het publiek nog wel toelichting nodig te hebben op het concept van het depot. Het is immers het eerste publiek toegankelijke kunstdepot ter wereld en men weet nog niet goed wat ervan te verwachten. De zogenaamde instaprondleidingen vinden gretig aftrek. De waardering voor een bezoek aan het depot blijkt extra hoog bij deelname aan zo'n rondleiding, waar ruim 61.000 bezoekers gebruik van

maken. Daarnaast nemen nog eens bijna 5.000 bezoekers deel aan een vooraf speciaal geboekte rondleiding of een andere depotactiviteit.

Relatiebeheer en filantropie

Na een aantal jaar waarin vanwege de wereldwijde coronapandemie weinig georganiseerd kon worden, zijn in 2022 gelukkig weer verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Zo geeft kunstenaar Franky Sticks op 7 maart speciaal voor de museumrelaties op Zuid. een online Doodle tekenworkshop. Het jaarlijks feest van de Kring van Van Eyck, waartoe alle particuliere begunstigers behoren die het museum vanaf 1.000 euro steunen, vindt dit jaar op 7 april voor het eerst plaats in het depot. Meer dan 150 aanwezigen maken die avond in kleine groepjes een rondgang door het gebouw waarbij ze op diverse plekken van conservatoren en museummedewerkers verhalen horen over de collectie en hoe die in het depot is gehuisvest, wordt onderzocht en gerestaureerd. Op 19 en 20 mei wordt een bezoek aan kunstbeurs Art Rotterdam in de Van Nellefabriek gebracht met groepjes zakelijke en particuliere relaties, waarbij museumgidsen een tour over de beurs verzorgen. Met de particuliere en zakelijke schenkers wordt op 1 juli tijdens een zomerse borrel het glas geheven op het dakterras van het depot.

Ook het Boijmans Diner, het jaarlijkse diner voor onze belangrijkste particuliere schenkers, vindt voor het eerst plaats in het depot. Vanwege de recente aankoop van het schilderij van Joan Miró, staat het diner in het teken van surrealistische aanwinsten. Het wordt culinair verzorgd door onze eigen chef-kok Jim de Jong, die bij aanvang vertelt hoe hij zich in zijn gerechten visueel laat inspireren door surrealistische werken in de museumcollectie.

De bijeenkomst van de Zodiacque Kring, de eerste weer sinds de sluiting van het museum in 2019, heeft vanwege een groot aantal nieuwe schenkingen en bruiklenen in de jaren 2019-2022 als thema het verzamelbeleid van het museum. Oud-conservator Mienke Simon Thomas neemt de leden mee in haar Boijmans Studie *Voortschrijdend inzicht*, een biografie van de vormgevingscollectie. Zij vertelt over de totstandkoming van haar onderzoek naar de meest gevarieerde deelcollectie van het museum.

In 2022 wordt ook een veelheid aan bijeenkomsten georganiseerd voor de Boijmans Corporate Members en de leden van de Boijmans Business Club. Op dinsdag 30 augustus wordt een inspirerend back-to-workevent georganiseerd voor onze zakelijke relaties op onze locatie Zuid. Het wordt een avond vol creativiteit en dialoog rondom thema's die actueel zijn binnen elk bedrijf. De medewerkers van de leden van Boijmans Business Club worden op 30 oktober en op 6 en 13 november welkom geheten in het depot.

In 2022 heeft het museum de TEFAP Restauratieprijs voor Van Goghs *De populierenlaan bij Nuenen*, ontvangen. Het schilderij heeft gedurende de beurs in Maastricht bij de ingang gehangen. En per 31 december 2022 zijn in totaal 1.097 spiegels verkocht en de mogelijkheid tot het adopteren van spiegels blijft ook in 2023 doorlopen.

Bedrijfsvoering

Facilitaire zaken en huisvesting

Het jaar staat in het teken van het leren kennen en beheersen (van alle installaties) van het depot. Het klimaat wordt grotendeels gestabiliseerd, de liften worden aangepast en verbeterd en een deel van de kinderziektes is verholpen. De gemeente slaagt er als opdrachtgever van de bouw nog niet in alle restpunten te verhelpen waardoor nog steeds een flink aantal resteert. De oplevering van het plein rondom het depot loopt veel vertraging op waardoor het blijft behelpen in de buitenruimte. De oplevering ervan wordt verwacht in 2023.

Door het grote aantal bezoekers slijt het gebouw harder dan voorzien en moet ook meer worden schoongemaakt. Met name de toiletgroepen laten flinke sporen van slijtage zien. Een investering in nieuwe toiletgroepen kondigt zich dan ook aan. Ook blijkt in de praktijk het aantal werk- en overlegplekken voor personeel te klein nu een groot deel van de museale activiteiten vanwege de museumsluiting plaats heeft in het depot. Verder vraagt het afronden en opleveren van projecten, die in aanloop naar de realisatie van het depot zijn gestart en die van belang zijn voor het goed functioneren van het depot, zoals publieksbegeleiding, wayfinding, filmdatabase, kassasysteem, ticketing en de website, de nodige aandacht.

ICT en informatiebeheer

Op ICT-gebied zijn dit jaar flinke stappen gemaakt. De moderne werkplek is uitgerold en van oude systemen is afscheid genomen. Hierbij wordt ook de veilige toegang tot apparatuur en het centraal beheer van de hardware verbeterd. De data van afdelingen en projecten zijn gemigreerd naar Teams en Sharepoint en de beheerafspraken voor bedrijfsapplicaties en andere ondersteunde ICT-systemen worden verder verbeterd. Verder staat cybersecurity dit jaar centraal onder andere door het laten uitvoeren van pentesten, het opstellen van een digitaal calamiteitenplan en het voorbereiden van een trainingsprogramma om het bewustzijn van medewerkers te verbeteren. Tot slot is er veel aandacht voor het accountbeheer. De procedures van in- en uitdiensttreding en het verder standaardiseren en automatiseren van de benodigde handelingen bieden de nodige uitdagingen, maar de verbetering van de processen begint zich af te tekenen.

Bewaking, Beveiliging en Veiligheid (BBV)

Na de lockdown en de heropening van het depot richt de afdeling BBV zich op het inwerken van een grotendeels nieuw team. Daarbij staan rust en stabiliteit bij de uitvoering van de werkzaamheden centraal. De bemensing van de afdeling BBV en het vullen van de roosters verloopt moeizaam vanwege krapte op de arbeidsmarkt. Ook de toeleverende partijen van oproepkrachten hebben moeite met het aantrekken van voldoende gekwalificeerd personeel. Maar aan het eind van het jaar zijn alle vacatures vervuld en staat er een ingewerkt team. De medewerkers van BBV zijn in 2022 in een nieuw uniform gestoken; meer comfort en betere kwaliteit.

Publiekszaken

Voor het nieuwe team van de afdeling Publiekszaken is dit jaar de rol als host van het depot verder verbeterd. De publieksmedewerkers zijn het eerste contact van een bezoeker met het depot. De bezoekers worden verwelkomd en ontvangen met alle aandacht, voorzien van allerhande praktische informatie over de publieksbegeleiding in het depot, waarna eenieder zich verspreidt naar de etages of meegaat met een vooraf geboekte of ter plekke gereserveerde rondleiding. De eveneens nieuw aangestelde floormanagers binnen de afdeling publiekszaken houden de kwaliteit van de ontvangst van de bezoekers in de gaten en coördineren de afwikkeling van storingsen tijdens openingsuren.

De afdeling Publiekszaken onderhoudt ook het contact met de gebruikers van de verzamelaardepots. Deze door het depot aangeboden art services bevatten niet alleen het beschikbaar stellen van ruimte maar ook ondersteuning bij het regelen van allerhande activiteiten zoals kunsttransport, ontvangsten en tentoonstellingsbouw. Op deze manier wordt de verzamelaars op vele manieren het werk uit handen genomen. In 2022 wordt ook weer een nieuwe gebruiker in het depot verwelkomd. Verhalenhuis Belvédère neemt zijn intrek in een van de compartimenten. De collectie culturele artefacten van deze instelling kan in de toekomst een interessante aanvulling zijn op het onderzoek en de programmering in het depot.

De depotshop maakt met een omzet van ruim vier ton een vliegende start, met veel producten die speciaal voor het depot zijn ontwikkeld. In de lockdown, die ons de eerste weken van 2022 trof, wordt de depotshop – conform de toen geldende maatregelen – geopend voor winkelend publiek, samen met een door de horecamedewerkers bemenste koffiebar met hapjes voor afhaal.

Collectiebeheer

Collectiebeheer faciliteert een veilige en verantwoorde manier van omgaan, opslaan, verpakken, installeren en verplaatsen van kunst. Onder de afdeling valt ook het Bruikleenbureau dat het interne, uitgaande en inkomende bruikleenverkeer organiseert. De afdeling Collectiebeheer werkt nauw samen met alle afdelingen die de collectie willen laten zien voor diverse doeleinden. Hierbij valt te denken aan in- en externe tentoonstellingen, een evenement of een exclusief bezoek, maar ook draagt de afdeling zorg voor de collectie van de privéverzamelaars. Naast de depotcompartimenten in het depot is Collectiebeheer samen met Huisvesting en facilitaire zaken verantwoordelijk voor de externe depots op de Bovendijk en bij Condor.

Door de opening van het depot is ervoor de depotmedewerkers, veel veranderd. Waar ze voorheen hun werkzaamheden buiten het zicht van het publiek uitvoerden, is nu alles zichtbaar. Deze overgang is soepel verlopen en heeft tot meer inzicht in de werkzaamheden van de afdeling Collectiebeheer geleid. Zeker voor het publiek draagt dit bij aan de ervaring van het depot als werkgebouw.

Financiële administratie

Afgezien van de eerste vier lockdownweken ontvangt het museum voor het eerst sinds 2018 weer een volledig jaar bezoek. De financiële afdeling zorgt daarom als vanouds voor de wekelijkse bezoek- en omzetupdate voor alle museummedewerkers. Een opvallend verschil met het museum is dat het depotbezoek zich makkelijker laat voorspellen. In het museum werden grote tentoonstellingen in voor- en/of najaar geprogrammeerd wat zorgde voor pieken in de bezoekersaantallen. Ook was het met mooi weer, zeker in de zomer, rustiger. In het depot wordt daarentegen wekelijks een constant aantal van ongeveer 5.500 bezoekers ontvangen. In totaal bezoeken dit jaar 265.000 mensen het depot. Zij geven daar bijna 4,5 miljoen euro uit. Daar bovenop worden 's avonds in restaurant Renilde 8.660 couverts uitgeserveerd wat zorgt voor nog eens ruim 0,7 miljoen euro omzet.

De financiële afdeling heeft het begin 2022 erg druk met het opstellen van het financiële jaarverslag. Alle projecten in het depot worden afgesloten inclusief de financieringsstromen die zijn aangeboord om die projecten te kunnen betalen. Het jaarrekeningproces duurt daarom een aantal weken langer dan gebruikelijk en vergt veel inzet van de medewerkers. Daarnaast wordt gedurende het jaar door de financiële afdeling samen met de horecamanager intensief over de voortgang van de horeca gerapporteerd aan de museumdirectie. Het museum beschikt, naast daghoreca voor bezoekers, voor het eerst over een restaurant dat 's avonds geopend is en ook is er enorme vraag naar events in het depot. Dat alles maakt het draaien van de horeca veel complexer dan voorheen in het museum wat extra aandacht vereist. Ook de renovatie vraagt veel aandacht onder meer bij het ondersteunen van besprekingen over het nieuwe huurcontract voor het gerenoveerde museum en over de demarcatie voor inrichting en onderhoud.

Personeel en organisatie

De implementatie van het in 2021 voorgestelde organisatiemodel, het daarbij passende functie- en loongebouw heeft per 1 december 2022 zijn beslag gekregen. In afwijking van dat model is na het afscheid van directeur Sjarel Ex in september 2022 om diverse redenen en na overleg met directie, ondernemingsraad en medewerkers door de Raad van Toezicht besloten vooralsnog en voorlopig geen artistiek directeur aan te trekken. Dat heeft tot tijdelijke aanpassingen in het organisatiemodel geleid. Ina Klaassen functioneert vanaf 1 oktober als algemeen directeur en enig bestuurder van Museum Boijmans Van Beuningen.

De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt zijn niet aan het museum voorbij gegaan. Het personeelsverloop is hoog. Vooral horecafuncties zijn moeilijk in te vullen, maar ook bij andere afdelingen is de respons op de vacatures beduidend minder dan enkele jaren geleden.

Diversiteit en inclusie staan hoog op de agenda, in werkgroepen onder begeleiding van de diversiteitsadviseur is een plan van aanpak met doelstellingen voor 2023 en 2024 opgesteld. Ook heeft in de zomermaanden een medewerkerstevredenheidsonderzoek plaatsgevonden waarbij 67% van de medewerkers de enquête heeft ingevuld. De resultaten zijn gedeeld en besproken in een drietal workshops. Op basis daarvan wordt begin 2023 een plan van aanpak opgesteld.

Het verzuimcijfer is 5,34%. Dat is een stijging van 1,59% ten opzichte van 2021 wat is te verklaren door de toename van het langdurig verzuim.

Het museum heeft 21 stagiaires een stageplaats geboden, waarvan één conservator in opleiding. Daarnaast zijn er drie fellows en is een driejarig opleidingstraject gestart voor een conservator educatie in opleiding, allemaal gesubsidieerd met hulp van diverse fondsen.

Horeca en evenementen (H&E)

Door de coronalockdown aan het begin van het jaar is restaurant Renilde gesloten en moeten geboekte evenementen voor zaal Coert worden afgezegd. Dat zorgt voor een valse start met een team medewerkers dat noodgedwongen thuiszit. De coronanoodsteun vanuit het Mondriaanfonds biedt soelaas voor de moeizame start en zorgt ervoor dat de horeca dit jaar overeind blijft. Die steun is eenmalig, de horeca wordt verder niet met subsidiegeld gesteund. De lockdown blijkt niet de laatste uitdaging te zijn waarmee de horeca te kampen heeft in 2022. Personeelstekorten, hogere salarissen en hoge prijzen op inkoop zorgen voor een moeizaam jaar binnen de hele horecasector.

Ondanks de aanvullende investeringen in de keuken van Renilde zijn het ruimtegebrek in de keuken en onvoldoende opslagfaciliteiten een bron van zorg waardoor de horecaexploitatie niet optimaal is. Met een drukke lunch, een volgeboekt restaurant en evenementen in Coert is het regelmatig een logistieke uitdaging om alles tegelijk te doen. De keuken barst op zulke dagen uit zijn voegen en er wordt regelmatig uitgeweken naar werkplekken op de gang. In combinatie met een tekort aan medewerkers zorgt dit gebrek aan ruimte voor een rem op de groei van het aantal evenementen per week. Vanwege het ruimtegebrek is eind 2022 een onderzoek gestart naar de mogelijkheden voor uitbreiding van werkruimte op de zesde verdieping of elders in het gebouw ten behoeve van horeca en events.

- Renilde (restaurant)

Wat voor het gehele depot geldt, gaat ook op voor de dagsituatie in het restaurant; de toeloop van gasten is groter dan verwacht wat regelmatig leidt tot een wachtrij. De drukte zorgt voor een hogere omzet, echter gedurende het hele jaar is het lastig gebleken om daar structureel een efficiënte inzet van personeel tegenover te zetten in zowel bediening, keuken als afwas. Het kassasysteem blijkt niet goed toepasbaar op de dagelijkse horecapraktijk waardoor medewerkers niet soepel kunnen werken. Aan het eind van 2022 is een voorstel gedaan om de kassa te vervangen door een efficiënter systeem. In 2023 zal dit eventueel gekoppeld kunnen worden aan roostersoftware die de handmatige wijze van roostering moet vervangen. Dit alles met als doel het werkplezier en de efficiency te vergroten.

Vanwege de winterlockdown van eind 2021-begin 2022 is nauwelijks proefgedraaid met het avondrestaurant. Hiermee wordt een herstart gemaakt in februari. Mede ingegeven door een tekort aan koks is voorzichtig gestart met een maximum van veertig couverts per avond van woensdag tot en met zaterdag. Dankzij het binnenhalen van chef-kok Jim de Jong staat Renilde wel direct vol in de aandacht en dringt het restaurant door in de top van culinair Rotterdam. In de loop van het jaar groeit de avondhoreca met kleine stappen naar een maximum bezetting van zeventig couverts per avond. Zeker op vrijdagen en zaterdagen is Renilde volgeboekt.

- Coert (events)

Het aantal aanvragen voor evenementen voor zaal Coert op de zesde verdieping is in de eerste helft van 2022 hoog, zonder dat hiervoor actieve verkoopactiviteiten zijn ondernomen. Het verkoopteam krijgt de hoeveelheid aanvragen niet weggewerkt en is veel tijd kwijt aan interne events. Doordat het eventmanagementsysteem nog niet is ingericht, is het verkoopproces erg arbeidsintensief. Ondanks deze uitdagingen is er in het eerste volledige jaar een groot aantal geslaagde evenementen van onder andere Robeco, BMW en het ABN-AMRO tennistoernooi.

Renovatie en vernieuwing van het museumgebouw

De staat van het museumgebouw is deplorabel. De asbest is dit jaar weliswaar bijna volledig uit het gebouw verwijderd, maar omdat het gebouw leegstaat, wachtend op een grootschalige renovatie, gaat de staat van onderhoud hard achteruit. Met de hekken om het terrein, het zwerfafval, en de tekenen van vandalisme, biedt het museum een treurige en verwaarloosde aanblik.

De oplevering van het voorlopig ontwerp (VO) is voorzien voor augustus, maar het is door vertraging dit jaar niet opgeleverd. De gemeente heeft besloten dat de museumdirectie geen direct contact mag hebben met de architect zodat er geen ruimte is voor een creatief ontwerpproces waarbij gebruiker en architect in nauw overleg samenwerken aan een functioneel ontwerp met een goede logistiek, bezoekersbeleving en exploitatie. In november hebben de directie en de Raad van Toezicht een gezamenlijke brandbrief aan de gemeente gestuurd, waarin de zorgen over het ontwerp(proces) uiteen worden gezet.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat over 2022 bedraagt € 342.000 positief. Dat is € 540.000 hoger dan begroot. De begroting bedraagt € 198.000 negatief, nadat die is bijgesteld vanwege de winterlockdown van 2021-2022. Het positieve resultaat wordt vooral veroorzaakt door een veel hoger bezoekersaantal dan verwacht (265.000 in plaats van 189.000). Overigens zijn de kosten ook hoger en dan vooral de personeelskosten, omdat meer personeel moet

worden ingezet om de bezoekersstroom te beheersen en alle activiteiten in goede banen te leiden. Ook zorgt krapte op de arbeidsmarkt ervoor dat vaker personeel moet worden ingehuurd, wat duurder is.

Essentieel voor de financiële continuïteit van het museum inclusief horeca is de coronanoodsteun van het Mondriaan Fonds. Omdat het museum sinds 2019 is gesloten, komt het voor geen enkele steunmaatregel in aanmerking terwijl de inkomstenderving groot is als enkele weken na de depotopening op 28 november 2021 de avondlockdown ingaat en drie weken later de algehele lockdown, die tot 26 januari 2022 duurt. De € 436.000 omzet (na aftrek van de directe kosten) die het museum daardoor mist, wordt ruimhartig door het Mondriaan Fonds gecompenseerd.

De totale baten bedragen dit jaar 33 miljoen euro. De afhankelijkheid van de Cultuurplan- en depotsubsidie van de gemeente is 42 procent ten opzichte van de totale baten. Dat lage percentage komt door de capaciteit van het museum om bijdragen van derden te werven. Dit jaar zijn dat vooral de bijdragen voor de aankoop van de Miró waarvoor 7,6 miljoen euro is bijgedragen door fondsen, huisstichtingen en particulieren. Zonder die bijdragen is de afhankelijkheid van de subsidie 54 procent.

Beleid met betrekking tot het eigen vermogen

Het resultaat van 2022 wordt als volgt verdeeld:

Verdeling:

- Saldo baten en lasten	1.183.000
- Onttrekking bestemmingsreserves	-471.000
- Beklemd door bestemmingsfondsen	-370.000
Resultaat	<u>342.000</u>

- De algemene reserve en bestemmingsreserves

Samen met de algemene reserve vormen de bestemmingsreserves het vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen. In 2022 neemt de algemene reserve toe met € 342.000 naar € 1.301.000 positief. De bestemmingsreserves nemen per saldo met € 471.000 toe naar € 1.617.000.

Bestemmingsreserves betreffen dat deel van het eigen vermogen waaraan door het bestuur een bijzondere bestemming is gegeven. Bestemmingsreserves ondersteunen het programma van het museum. Er bevinden zich op de balans van 31 december 2022 vier bestemmingsreserves voor respectievelijk aankopen, projecten, renovatie en herinvesteringen.

De herinvesteringsreserve is noodzakelijk voor de financiering van herinvesteringen in het depot, die met bijdragen van derden zijn betaald. Op deze investeringen wordt weliswaar afgeschreven maar die kosten vallen weg tegen het evenredig vrijvallen van de investeringsbijdragen. Op die manier worden geen liquide middelen gereserveerd voor herinvesteringen na afloop van de levensduur van inventaris en installaties. Omdat de fondsenwervingscampagne voor het depot eenmalig was en het museum geen geld kan lenen, is het opbouwen van een herinvesteringsreserve de enige manier om middelen te reserveren. Met de gemeente is de vorming van deze reserve afgesteld en in het bij de gemeente ingediende jaarplan opgenomen. In 2022 is 671.000 euro voor herinvesteringen gereserveerd. Het doel is om in tien jaar tijd € 4,1 miljoen te reserveren waarbij het grootste deel van de opbouw in de eerste vijf jaar plaatsvindt. Verder neemt de aankoopreserve met € 200.000 af tot nihil, omdat dit geld is gebruikt voor de aankoop van de Miró. Binnen de andere bestemmingsreserves vinden geen mutaties plaats.

Het vrij besteedbaar vermogen wordt gezien als continuïteitsreserve. Voor de hoogte hiervan zoekt het museum aansluiting bij het richtsnoer voor vermogensvorming, dat de Museumvereniging heeft opgesteld. Daarin wordt de minimale hoogte van de continuïteitsreserve bepaald door (a) minimaal één jaar netto bezoekersinkomsten plus de bijdragen van derden voor het activiteitenprogramma of (b) de gemiddelde waarde van de vaste activa na aftrek van investeringsbijdragen. De hoogste van (a) of (b) is leidend voor de minimale hoogte van het vrij besteedbare vermogen. Voor het museum betreft dit de netto inkomsten, die ongeveer 8,5 miljoen euro

bedragen. Daarnaast wordt ook gekeken naar het gangbare solvabiliteitsratio, de verhouding tussen het vrij besteedbare en het totale vermogen. Een ratio tussen de 25% en 40% wordt als financieel gezond beschouwd door de Kamer van Koophandel.

Het saldo van het vrij besteedbaar vermogen bedraagt € 2.918.000 per 31 december 2022, ruim onder de helft van de ongeveer 8,5 miljoen euro die volgens de norm van de museumsector als financieel gezond wordt beschouwd. De solvabiliteitsratio is gestegen van 8,6% naar 12,6%. Ook als de langlopende schulden buiten beschouwing worden gelaten, is de ratio van 19,2% bijna 6% lager dan minimaal noodzakelijk voor een gezonde vermogenspositie volgens de norm van de Kamer van Koophandel.

Ook de liquiditeitspositie van het museum verbetert dit jaar. Het nettowerkkapitaal, dat aangeeft in hoeverre het museum aan de korte-termijnverplichtingen kan voldoen, bedraagt € 1.555.000 positief terwijl dat eind 2021 € 37.000 negatief bedraagt. Voor een financieel gezond museum wordt door de directie een quick ratio (vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden) gehanteerd van 1,5. Op dit moment is die 1,16 (2021: 1,0). De solvabiliteit en liquiditeit hebben de voortdurende zorg van bestuur en management en worden door middel van cashflowprognoses bewaakt.

- Bestemmingsfondsen (eigen vermogen met een bestedingsverplichting)

Bestemmingsfondsen zijn dat deel van het eigen vermogen dat beklemd wordt door een bestedingsverplichting, omdat daaraan door derden een bijzondere bestemming is gegeven; het geld staat daarvoor niet ter vrije beschikking. Het museum heeft er vijf en kan het geld alleen daaraan uitgeven, anders volgt de verplichting tot terugbetaling.

Een belangrijk bestemmingsfonds wordt gevormd door de erfenis van mevrouw van Riemsdijk-Borsje die in 2007 is aanvaard met de verplichting de geschonken middelen te besteden aan klassieke schilderkunst en kristal. Er zijn de laatste jaren geen bestedingen uit dit fonds gedaan omdat het museum dan in liquiditeitsproblemen zou zijn gekomen. Nu de liquiditeits- en solvabiliteitspositie zijn verbeterd, kan dat beleid veranderen maar in 2022 zijn nog geen bestedingen gedaan. Per 31 december 2022 bedraagt het saldo net als begin 2022 € 1.088.000.

Een ander bestemmingsfonds wordt gevormd door het niet bestede deel van de jaarlijkse bijdrage van de VriendenLoterij. Van de bijdrage over 2022 van de VriendenLoterij is € 176.000 niet besteed en toegevoegd aan het bestemmingsfonds. Dat bedraagt nu € 500.000 en is bestemd voor de renovatie en vernieuwing van het museum. Met de VriendenLoterij is afgesproken dat hiervoor van 2021 tot en met 2025 jaarlijks € 250.000 opzij wordt gezet.

Het Fonds Westerhuis is opgericht ter ondersteuning van de publicaties van het museum en bedraagt eind 2022 € 230.000. Er vinden dit jaar geen mutaties plaats in dit fonds.

In 2021 is een nieuw bestemmingsfonds opgericht met de erfenis van de heer Bröcker. De € 450.000 die dat jaar is ontvangen is bestemd ter ondersteuning van de wetenschappelijke en collectiefunctie van het museum. Er wordt in 2022 € 100.000 onttrokken aan dit fonds ten gunste van het ingestelde Coen Schimmelpenninck van der Oije Fonds. Ook wordt € 13.000 onttrokken om het onderzoek naar de negentiende-eeuwse schilderijencollectie door assistent-conservator Bram Donders voort te kunnen zetten. Eind 2022 ontvangt het museum de voorlopige eindafrekening van de erfenis van € 123.000. Met deze ontvangst en de genoemde onttrekkingen komt het fonds op een saldo van € 460.000 per 31 december 2022.

Bij zijn afscheid als voorzitter van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen is ter ere van Coen Schimmelpenninck van der Oije in 2022 een bestemmingsfonds ingesteld voor het verzorgen en aankopen van achttiende- en negentiende-eeuwse tekenkunst. Zowel deze stichting als het museum hebben besloten ieder een ton te schenken aan dit fonds. Het museum kan dit doen dankzij de nalatenschap van de heer Bröcker. In 2022 is voor € 16.000 aan tekeningen gekocht met dit fonds, zodat eind 2022 nog € 184.000 in dit bestemmingsfonds zit.

Risicomanagement

De Raad van Toezicht wordt elk kwartaal – en vaker wanneer de actualiteit daarom vraagt – door het bestuur geïnformeerd over de risico's die het museum loopt. De maatregelen om de risico's te beheersen en het acceptatieniveau van de risico's worden besproken en vastgesteld. De belangrijkste risico's betreffen:

1. De financiering van de renovatie en vernieuwing van het museum.

Voor de uitvoering van het huidige renovatievoorstel committeert het museum zich aan een via fondsenwerving te realiseren bijdrage van € 20 miljoen. Daarnaast zou het museum zelf de verhoging van de kostendekkende huur van nu geprognoseerd op € 2,4 miljoen per jaar moeten dekken. Mocht de fondsenwerving van de € 20 miljoen niet of niet volledig rondkomen dan zal dat leiden tot een verhoging van de kostendekkende huur die niet gecompenseerd wordt met subsidie. Een dergelijke maatregel drukt potentieel zwaar op de toekomstige begrotingen van het museum.

Beheersmaatregel: zodra het definitief ontwerp van het gerenoveerde museum is afgerond, kan het museum starten met de fondsenwerving voor de bij te dragen € 20 miljoen. Gemeente en museum maken minimaal eens per jaar de balans op over het opvangen van de eventueel hogere kostendekkende huur. Mocht onverhoopt een tekort resteren dan bespreken gemeente en museum in hoeverre dat anders te dekken is, zonder de operationele exploitatie van het museum intrinsiek aan te tasten.

2. Planning van de renovatie en vernieuwing van het museum.

De renovatie en vernieuwing duurt nog minimaal zes jaar, wat kan leiden tot reputatieverlies door lange sluiting, instabiliteit van de organisatie en kennisverlies door vertrek van medewerkers. Ook leidt het huidige voorgestelde voorlopige ontwerp zeer waarschijnlijk tot grotere exploitatietekorten.

Beheersmaatregel: Het transitprogramma zorgt voor zichtbaarheid in de stad en – via reizende tentoonstellingen – in de rest van Nederland en de wereld. Daarnaast is de collectie weer meer zichtbaar door de opening van het depot. De wetenschappelijke ontplooiing en kennisvermeerdering van het museum wordt extra gestimuleerd. En met de gemeente wordt gesproken of in overleg met de architect de voor de exploitatie nadelige onderdelen verbeterd kunnen worden in het definitieve ontwerp.

3. Toename werkdruk.

Door vertrek van medewerkers en tekorten op de arbeidsmarkt zal de werkdruk toenemen. Het verzuim, de renovatievoorbereiding en het succes van het depot, wat veel personele inzet vergt, versterken dat effect. Het gevolg ervan is overbelasting en verlies van kennis en ervaring.

Beheersmaatregel: de nieuwe organisatiestructuur en de opvolging van de verbeterpunten uit het in 2022 gehouden medewerkerstevredenheidsonderzoek zullen meer rust brengen in de organisatie. Ook zijn binnen het renovatieproject middelen gereserveerd om de organisatie te ondersteunen.

4. De vermogenspositie is nog niet op het vereiste niveau.

Dit jaar voegt het museum € 342.000 toe aan de algemene reserve. Maar de norm van het richtsnoer voor vermogensvorming van de Museumvereniging is nog niet binnen bereik. Omdat het museum vanwege de depotexploitatie weer meer afhankelijk is geworden van eigen verdiensten en het balanstotaal ruimschoots is verdubbeld, zal het bij grote tegenvallers zwaarder geraakt worden.

Beheersmaatregel: bestemmingsfondsen worden pas aangesproken na overleg met de Raad van Toezicht. Ook zullen in 2023 met de gemeente afspraken worden gemaakt over het vormen van bestemmingsreserves, zodat daarover geen discussie kan ontstaan. Voor herinvesteringen in het depot wordt al een bestemmingsreserve gevormd.

5. Inflatie

Door inflatie stijgen de energiekosten in 2023 van vier ton naar 1,4 miljoen euro.

Beheersmaatregel: door het nemen van een aantal bezuinigingsmaatregelen kan het museum deze stijging opvangen. Het gaat bijvoorbeeld om het aanpassen van de sluitingstijd in het depot van 18 uur naar 17 uur,

minder inzet van personeel (zonder ontslagen) en het laten betalen van reserveringskosten voor online tickets door de bezoekers.

6. ICT: dreiging van buitenaf.

Inbraak op het museumnetwerk kan leiden tot verlies en misbruik van gegevens.

Beheersmaatregel: in 2022 zijn pentesten uitgevoerd, risico's geïnterpreteerd en is een digitaal calamiteitenplan opgesteld. In 2023 wordt een trainingsprogramma aangeboden om het bewustzijn van medewerkers te verbeteren.

Toekomstige ontwikkelingen

- Begin 2023 wordt *Pioenrozen* van Berthe Morisot verworven; een werk van onmiskenbaar belang voor de collectie impressionisten van het museum. De aankoop wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage van de VriendenLoterij en door het bestemmingsfonds Van Riemsdijk-Borsje waar voor het eerst sinds 2008 weer een beroep op kan worden gedaan.
- Er is door de Museumvereniging met de vakbonden een akkoord gesloten voor een nieuwe cao, die ingaat per 1 januari 2023 en duurt tot 30 juni 2024. De belangrijkste afspraken zijn een salarisverhoging van 5% per 1 januari en verhoging van het brutoloon met 100 euro per 1 april 2023 voor medewerkers tot en met schaal 7 en per 1 juli voor medewerkers met een hogere schaal. Deze salarisverhogingen kunnen binnen de museumbegroting worden opgevangen.

Tot slot

De directie van het museum is veel dank verschuldigd voor de tomeloze inzet van alle medewerkers en de niet aflatende steun van het publiek, vrienden, mecenasen, huisstichtingen, sponsors en de huurders van de compartimenten die het depot verrijkten met hun aanwezigheid en programma. Het succes van Museum Boijmans Van Beuningen is het resultaat van de gezamenlijke inspanning van velen.

2. Verslag van de Raad van Toezicht

Met trots kijkt de Raad van Toezicht terug op een bewogen en succesvol jaar van het museum. Door de lockdown begint 2022 in mineur, maar vanaf heropening van het depot eind januari stromen de bezoekers in groten getale toe. Ook het restaurant en de events op de zesde verdieping hebben grote aantrekkingskracht. Dat geldt eveneens voor de locatie Hillevliet, die wordt omgedoopt tot Zuid. Boijmans Van Beuningen. Het museum is kortom weer volop aanwezig in de stad en ook daarbuiten doet het zich gelden. Zo is er een succesvolle samenwerking met het Fries Museum waar een landschapstentoonstelling met werken uit Boijmans is te zien die 70.000 bezoekers trekt. En buiten Nederland trekt de surrealistententoonstelling in Mexico maar liefst 250.000 bezoekers.

In de loop van 2022 kondigt Sjarel Ex zijn vertrek aan na een directoraat van achttien jaar. Zijn afscheid wordt op 30 september groots gevierd met allerlei presentaties, activiteiten en toespraken in het hele depot als ware het een Gesamtkunstwerk. Uit de vele afscheidscadeaus in de vorm van aan het museum geschonken kunstwerken en een afscheidsceremonie met de museummedewerkers onder leiding van kunstenaar Sarkis blijkt hoeveel Sjarel Ex voor het museum betekend heeft. De Raad van Toezicht is hem dan ook veel dank verschuldigd voor alles wat door hem en onder zijn leiding is bewerkstelligd. Wel wordt besloten om pas een opvolger te zoeken als de heropening van het museum in zicht is.

In december wordt het nieuwe organisatiemodel van het museum ingevoerd. Met een duidelijke structuur van de drie clusters Inhoud, Publiek en Bedrijfsvoering onder leiding van directeur Ina Klaassen is een stevige basis gelegd waarop het museum de komende jaren kan bouwen. Dat is hard nodig omdat het renovatieproces met de nodige zorgen gepaard gaat. Het voorlopig ontwerp van het vernieuwde museum loopt behoorlijke vertraging op en de kosten stijgen vanwege de hoge inflatie. De Raad van Toezicht spreekt de verwachting uit dat het project in rustiger vaarwater komt nadat in de loop van 2023 het voorlopig ontwerp is behandeld door de gemeenteraad.

Het financiële resultaat over 2022 bedraagt € 342.000 positief, wat vanwege de lockdown boven verwachting is bij aanvang van het jaar. Het hoge bezoekersaantal van 265.000 en de hulp van het Mondriaan Fonds hebben daaraan bijgedragen. De in 2019 ingezette groei van de algemene reserve zet met dit positieve resultaat door, maar zit nog wel onder de algemeen erkende normen voor een gezonde financiële positie. Het opbouwen van een herinvesteringsreserve is noodzakelijk voor de groei van een buffervermogen in die richting. De Raad van Toezicht blijft desondanks waakzaam ten aanzien van de financiële positie van het museum, zeker ook met het oog op de toekomstige exploitatie vanaf de opening van het gerenoveerde museum wanneer de omvang en dus ook de risico's zullen toenemen.

Het ziekteverzuimpercentage ligt met 5,34 procent hoger dan in het voorgaande jaar (3,75 procent) en ook hoger dan het landelijk gemiddelde voor de culturele sector. Het percentage wordt in belangrijke mate bepaald door een klein aantal langdurig zieken.

De Raad van Toezicht dankt directie, medewerkers en vrijwilligers van Museum Boijmans Van Beuningen voor hun tomeloze inzet in dit bewogen en spannende jaar waarmee op zoveel vlakken aansprekende resultaten zijn bereikt. De hooggespannen verwachtingen over het depot zijn meer dan waargemaakt, wat een groot compliment waard is. Een eerste jaar zorgt altijd voor verrassingen waarbij flink geïmproviseerd moet worden. Het toont dan ook de enorme veerkracht van directie en medewerkers dat dit jaar 265.000 bezoekers een warm welkom krijgen en worden ingewijd in de kunst van het collectiebeheer. Natuurlijk gaat onze dank ook uit naar alle huisstichtingen, particulieren, fondsen en bedrijven die het museum op genereuze wijze financieel of anderszins hebben ondersteund. Zonder hen had het museum deze resultaten nooit kunnen bereiken.

Samenstelling van de Raad van Toezicht

In 2022 werd de Raad van Toezicht gevormd door:

- de heer mr. J.B.J. Stegmann, voorzitter

Benoemd per 4 februari 2020, tweede termijn start 4 februari 2024. Tevens lid van de remuneratiecommissie, de auditcommissie en de bouwcommissie.

De heer Stegmann is bestuursadviseur. Zijn nevenfuncties in 2022 zijn: lid Raad van Commissarissen MN Services NV, lid Raad van Commissarissen Janssen de Jong Groep BV, lid Raad van Advies Erasmus Executive Program The New CFO.

- mevrouw U. Erbslöh MBA

Benoemd per 8 februari 2022, tweede termijn start per 8 februari 2026.

Mevrouw Erbslöh is managing director bij Fondation Beyeler (Riehen/Bazel). Haar nevenfuncties in 2022 zijn: lid van de Cultural Advisory Board van CERN (Genève), lid van de Raad van Toezicht van Stichting AMOS Art Museums of Switzerland (Zürich) en lid/penningmeester van de Raad van Toezicht van Stichting If I can't dance, I don't want to be part of your revolution (IICD) (Amsterdam).

- mevrouw drs. L.A. Goossens-Kloek RA

Benoemd per 1 mei 2021, tweede termijn start 1 mei 2025 en tevens lid van de auditcommissie (voorzitter).

Mevrouw Goossens is partner bij Deloitte Accountants BV. Haar nevenfuncties in 2022 zijn: bestuurder/penningmeester Stichting Rotterdam Maaskant en lid Raad van Commissarissen van Beheermaatschappij Heihoeve BV.

- mevrouw mr. M. Hoogesteger

Benoemd per 30 augustus 2022, tweede termijn start per 30 augustus 2026.

Mevrouw Hoogesteger is advocaat en partner bij &De Jonge Advocaten. Haar nevenfuncties in 2022 zijn: lid bestuur Businessclub V Rotterdams Philharmonisch Orkest, lid Raad van Advies Bouwpower VNO NCW, bestuur Vrouwennetwerk VNO NCW.

- mevrouw drs. C.A. Pieters

Benoemd per 1 mei 2016 en de tweede termijn gestart per 1 mei 2020 en tevens lid van de remuneratiecommissie.

Mevrouw Pieters is freelance kunsthistoricus.

- de heer ir. A. Salemi

Benoemd per 1 mei 2020, tweede termijn start per 1 mei 2024 en tevens lid van de bouwcommissie.

De heer Salemi is partner bij ontwikkelaar SENS real estate. Zijn nevenfunctie in 2022 is lid van de Raad van Commissarissen bij Woonbron.

- de heer mr. B. Vaandrager

Benoemd per 1 januari 2015, tweede termijn gestart per 1 januari 2019 en tevens lid van de remuneratiecommissie (voorzitter). Afgetreden per 31 december 2022.

De heer Vaandrager is partner en hoofd Benelux bij Rothschild & Co. Zijn nevenfuncties in 2022 zijn: bestuurder bij Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, voorzitter bestuur Stichting het Nederlandse Gebruiksvoorwerp, lid Raad van Toezicht Oorlogsgravenstichting, adviseur investeringsmaatschappij Esse Non Videri Investments B.V. en adviseur Erasmus Trust Fonds.

De maximale zittingstermijn van toezichthouders is acht jaar.

Bijeenkomsten van de Raad van Toezicht en van zijn commissies

De Raad van Toezicht komt in 2022 vijf keer in vergadering bijeen samen met de directie. Ook wordt een aantal keer zonder de directie overlegd. Er wordt in de bijeenkomsten gesproken over de renovatie, het tentoonstellingsprogramma in het depot, het mandaat van de bouwdirecteur, diversiteit en inclusie, restitutieverzoeken en de wijziging van het functiehuis. Het afscheid en de eventuele opvolging van Sjarel Ex als directeur krijgt speciale aandacht. Na zorgvuldige overweging wordt besloten in beginsel pas later een opvolger voor hem te werven mede in het licht van de verwachte heropening van het museum. Tot die tijd fungeert Ina Klaassen als enig bestuurder van de stichting.

De Raad van Toezicht stelt, zoals statutair bepaald, het financieel jaarverslag 2021 op 28 maart 2022 vast waarmee tevens decharge wordt verleend aan het bestuur voor het gevoerde financiële beleid. De begroting van 2023 wordt vastgesteld op 13 december 2022.

Tijdens elke vergadering wordt de Raad van Toezicht aan de hand van een uitgebreid directieverslag geïnformeerd over de stand van zaken in het museum, inclusief een analyse van mogelijke risico's die het museum loopt. Bij vergaderingen van de Raad van Toezicht is de directie van het museum aanwezig. Bij de bespreking van het financieel jaarverslag is de accountant van het museum aanwezig.

De door de Raad van Toezicht benoemde auditcommissie komt in 2022 vier maal plenair bijeen. Naast het financieel jaarverslag, de kwartaalrapportages en de begroting heeft de auditcommissie onder meer gesproken over de renovatie, de lange termijnbegroting, het aangepaste handboek Administratieve Organisatie en cyber security. In het verslagjaar is geen herbenoeming van de accountant aan de orde. De tweede vierjaarstermijn loopt af in 2023. Ter voorbereiding op een eventuele herbenoeming wordt het functioneren van de accountants wel al in 2022 geëvalueerd.

Vergaderingen van de auditcommissie vinden enkele weken voorafgaand aan de vergaderingen van de Raad van Toezicht plaats. De voorzitter van de auditcommissie rapporteert haar bevindingen in de raadsvergaderingen. Bij vergaderingen van de auditcommissie is minimaal een van de bestuurders en de controller van het museum aanwezig. Bij de bespreking van het financieel jaarverslag is de accountant van het museum aanwezig.

De door de Raad van Toezicht benoemde bouwcommissie komt in 2022 vier maal plenair bijeen. Er wordt gesproken over de voortgang van het ontwerptraject en de financiële kant van de renovatie. Naast twee leden van de Raad van Toezicht zitten de directeur/bestuurder en de bouwdirecteur in de bouwcommissie.

Cultural Governance

De Governance Code Cultuur 2019 wordt door de Raad van Toezicht als richtlijn gebruikt bij het evalueren van zijn werkzaamheden en de samenwerking tussen directeur en toezichthouder. De in de code beschreven principes en aanbevelingen worden toegepast. Voor de principes geldt 'pas toe én leg uit', voor de aanbevelingen 'pas toe óf leg uit'. De manier waarop de principes worden toegepast worden bijgaand toegelicht. Voor de aanbevelingen geldt dat het museum eraan voldoet, tenzij wordt toegelicht waarom dit niet het geval is. Daarvoor wordt verwezen naar bijlage 7 op bladzijde 53.

1. De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

- Het museum biedt een (inter)nationaal publiek de mogelijkheid de kunstgeschiedenis van de middeleeuwen tot nu te beleven.
- Het museum verzamelt, onderzoekt, documenteert, conserveert en restaureert, alleen en met anderen, zeven eeuwen beeldende kunst en vormgeving. Kennis en nieuwe inzichten worden toegevoegd. Er wordt vooruitstrevend geprogrammeerd met de eigen collectie als uitgangspunt.
- De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht en het bestuur en hun onderlinge verhouding zijn vastgelegd in de statuten, het reglement van de Raad van Toezicht, het directiereglement en het directiemandaat.

- De medewerkers zijn bekend met de missie en de kernwaarden van het museum.
- Het museum hanteert een strikte begrotingsdiscipline en gedraagt zich bij de uitvoering van zijn activiteiten kostenbewust.
- Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is erkend als culturele ANBI.

2. De organisatie past de principes van de Code toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe óf leg uit').

- Het museum past de principes van de Code toe en licht in het jaarverslag toe hoe hieraan invulling wordt gegeven. De aanbevelingen worden toegepast, tenzij anders wordt gemeld. Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 7 op bladzijde 53.
- De naleving van de Code in 2022 is geëvalueerd bij opstelling van dit financiële jaarverslag.
- Onder externe begeleiding is begin 2022 door de Raad van Toezicht een workshop gevolgd over Cultural Governance. Vanaf medio 2023 werkt de Raad van Toezicht met een jaarlijkse voorraadagenda voor haar vergaderingen waarin terugkerende agendapunten, zoals de zelfevaluatie en de evaluatie van de Code, opgenomen worden.
- Voor zover dat niet gebeurt in dit financiële jaarverslag wordt de wijze waarop het museum overleg voert met in- en externe belanghebbenden toegelicht in het inhoudelijke jaarverslag dat op de website en als papieren versie gepubliceerd wordt. Los van de externe formele overleggen met onder andere de huisstichtingen, het Boijmans Genootschap, de Fundraising Board en de Rotterdamse Culturele Basis (RCB) overlegt het museum regelmatig met de gemeente zowel op formele als op informele wijze, in 2022 in het bijzonder over de renovatie en de subsidieverantwoording.

3. Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstrengeling, vermijden ongewenste belangenverstrengeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

- Dit principe en de aanbevelingen zijn vastgelegd in de statuten en reglementen. (Neven)functies worden bij het aangaan besproken in de vergaderingen van Raad van Toezicht en directie. Wanneer zich een mogelijke ongewenste belangenverstrengeling voordoet, wordt dit besproken en wordt er melding van gemaakt in het verslag van de Raad van Toezicht, dat onderdeel is van het jaarverslag.
- In het verslagjaar zijn geen meldingen gedaan van mogelijke, ongewenste belangenverstrengeling of potentieel tegenstrijdige belangen.
- Er zijn door de Raad van Toezicht of de bestuurders geen besluiten genomen waarbij sprake is van tegenstrijdige belangen.
- Nevenfuncties van toezichthouders staan in dit financiële jaarverslag. Nevenfuncties van de bestuurders staan in het inhoudelijke jaarverslag, dat op de website en in papieren vorm gepubliceerd wordt.
- De Raad van Toezicht gaat de onafhankelijkheid van zijn leden na. Er is daarbij geconcludeerd dat geen sprake is geweest van ongewenste of tegenstrijdige belangenverstrengeling.

4. Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

- De governancestructuur wordt periodiek besproken om vast te stellen of deze nog passend is. Daarbij komen de rollen, onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van toezichthouders en directie aan de orde.
- Dit principe wordt besproken tijdens de jaarlijkse zelfevaluatie van de Raad van Toezicht.
- De rollen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van Raad van Toezicht en directie zijn in de statuten en reglementen vastgelegd. In 2022 is het directiemandaat voor dochteronderneming Horeca Boijmans Van Beuningen bv vastgesteld door de Raad van Toezicht. Verder is, zoals gemeld in het bestuursverslag en het verslag van de Raad van Toezicht, besloten om na het vertrek van Sjarel Ex als bestuurder vooralsnog geen vervanger aan te stellen waardoor Ina Klaassen de facto voorlopig enig

bestuurder is. Voorafgaand aan dit besluit is door de Raad van Toezicht gesproken met de medewerkers, de ondernemingsraad en de directie.

- Het bestuur informeert de Raad van Toezicht elke vergadering door middel van een directieverslag en elk kwartaal met een financieel voortgangsverslag.
- Na advies van de ondernemingsraad en vaststelling door de Raad van Toezicht is per 1 december 2022 de nieuwe organisatiestructuur inclusief bijbehorend functiehuis ingevoerd.
- Het bestuur vergadert minimaal vier keer per jaar met de Raad van Toezicht en informeert de Raad van Toezicht daarbij door middel van onder meer een directieverslag en met een financieel voortgangsverslag.
- Besluiten worden vastgelegd in een besluitenlijst en indien nodig eerst voorgelegd aan de Raad van Toezicht conform statuten, reglementen en directiemandaat.

5. Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

- Het bestuur is conform de statuten belast met de algemene en dagelijkse leiding van de organisatie van het museum. Ze is verantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van de organisatie en legt daarover verantwoording af aan de Raad van Toezicht.
- De taakverdeling van het bestuur is vastgelegd in een directiereglement.

6. Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

- Het museum heeft op diverse manieren goed werkgeverschap verankerd in de organisatie. De museum cao wordt gevolgd, er is een klokkenluidersregeling en een gedragscode in de vorm van een huishoudelijk reglement en er zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld. Ook is een ondernemingsraad ingesteld ter ondersteuning van de werknemersbelangen. Voor de honorering van de medewerkers wordt de museum cao toegepast en voor Horeca Boijmans Van Beuningen bv de horeca cao. Ook wordt de Fair Practice Code gevolgd.
- Er zijn regels opgesteld voor de inkoop van goederen en diensten en het museum volgt de nationale en Europese aanbestedingsregels. Elk jaar legt het museum verantwoording af aan publiek en subsidieverschaffers door middel van een inhoudelijk en een financieel jaarverslag, die op de website worden gepubliceerd.
- De geactualiseerde risicoparagraaf is opgenomen in dit financiële jaarverslag.

7. De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

- De Raad van Toezicht heeft een reglement opgesteld waarin dit principe wordt bekrachtigd. Daarin is onder andere vastgelegd dat de Raad van Toezicht zich bij het vervullen van zijn functie laat leiden door het culturele, economische en maatschappelijke belang van het museum en op de noodzaak van een gezonde bedrijfsvoering. Daartoe heeft de Raad van Toezicht een auditcommissie ingesteld, die de bespreking van financiële onderwerpen in vergaderingen met de directie en de controller voorbereidt voor de Raad van Toezicht.
- Vanwege de vele werkzaamheden in aanloop naar en tijdens de opening van het depot in november is het functioneren van het bestuur over 2021 niet in dat jaar maar in januari 2022 besproken. Het functioneren van het bestuur over 2022 wordt in maart 2023 besproken.
- Door het afscheid van Sjarel Ex als directeur van het museum is door de Raad van Toezicht bijzondere aandacht gegeven aan het besturingsmodel van het museum. Zoals bij het vierde principe al is gemeld is na besprekingen met diverse medewerkers en na zorgvuldige afweging besloten om voorlopig geen nieuwe opvolger voor de heer Ex te zoeken.

- De leden van de Raad van Toezicht hebben uit hoofde van hun ambassadeursrol regelmatig contact met private financiers van het museum; de voorzitter heeft in overleg met het bestuur een aantal malen contact met de gemeente als belangrijkste financier.
- De Raad van Toezicht bespreekt jaarlijks zijn functioneren. Eens in de twee jaar wordt dat gedaan met hulp van een externe deskundige. In 2022 is dat gedaan door middel van een workshop die door governance-expert Jaap van Manen is gegeven. In de evaluatie is ingegaan op het functioneren van de Raad van Toezicht en de samenwerking tussen de raad en de directie.

8. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

- De Raad van Toezicht heeft een profielschets opgesteld waarin wordt aangegeven aan welke eisen leden van de Raad moeten voldoen en welke kennis, deskundigheid en ervaring in de Raad vertegenwoordigd moeten zijn. Daarbij is ook vastgelegd dat de Raad diversiteit – met aandacht voor leeftijd, etnische achtergrond en gender – waarborgt. De Raad van Toezicht bestaat uit vier vrouwelijke en drie mannelijke leden van diverse nationaliteiten. De samenstelling en de functies van de Raad van Toezicht staan op de website van het museum.
- De zittingstermijn van toezichthouders is maximaal vier jaar en kan hooguit eenmaal worden verlengd. Het rooster van aftreden is zodanig opgesteld dat jaarlijks hooguit twee toezichthouders aftreden. Het rooster van aftreden is op de website gepubliceerd.
- Ulrike Erbslöh en Mirjam Hoogesteger zijn respectievelijk per 8 februari en 30 augustus 2022 door de gemeente Rotterdam benoemd tot lid van de Raad van Toezicht. Hun benoeming geschiedt na een openbare wervingsprocedure en op voordracht van de Raad van Toezicht. Beide toezichthouders hebben in december 2022 een introductieprogramma gevolgd waarbij met meerdere medewerkers is gesproken.
- De aanbevelingen van dit principe zijn in het reglement van de Raad van Toezicht vastgelegd.

Beloningsbeleid

De Wet normering topinkomens (WNT) is van toepassing voor het museum. In de jaarrekening zijn de gegevens opgenomen die op grond van de WNT moeten worden gerapporteerd. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging. Kosten die zij voor het uitoefenen van de functie maken, kunnen op declaratiebasis worden vergoed.

3. Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

	Ref.*	31-dec-22	31-dec-21
		EUR x 1.000	EUR x 1.000
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	11.622	12.965
Financiële vaste activa	2	202	202
Totaal vaste activa		11.824	13.167
Vlottende activa			
Vorraden	3	262	103
Vorderingen	4	6.086	6.744
Liquide middelen	5	4.938	4.483
Totaal vlottende activa		11.286	11.330
Totaal activa		23.110	24.497

	Ref.	31-dec-22	31-dec-21
		EUR x 1.000	EUR x 1.000
PASSIVA			
Groepsvermogen	6		
Algemene reserve		1.301	959
Bestemmingsreserves		1.617	1.146
Vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen		2.918	2.105
Bestemmingsfondsen		2.462	2.092
Eigen vermogen met een bestedingsverplichting		2.462	2.092
Totaal eigen vermogen		5.380	4.197
Voorzieningen	7	72	65
Schulden			
Langlopende schulden	8	7.927	8.868
Kortlopende schulden	9	9.731	11.367
Totaal schulden		17.658	20.235
Totaal Passiva		23.110	24.497

*) Het referentienummer refereert aan de desbetreffende paragraaf in de toelichting op de jaarrekening.

4. Geconsolideerde staat van baten en lasten 2022

	ref.*	jaarrekening	begroting jaarrekening	
		2022	2022	2021
		EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000
BATEN				
Opbrengsten	11	8.267	5.775	1.167
Subsidie gemeente Rotterdam	12	13.831	13.256	16.038
Overige bijdragen	12	10.948	2.261	4.051
Totale baten		33.046	21.292	21.256
LASTEN				
Personeelskosten	13	10.548	9.616	6.691
Afschrijvingen op materiële vaste activa	14	1.084	1.130	209
Kosten van activiteiten	15	12.835	3.668	4.403
Overige bedrijfskosten	16	7.383	6.088	9.246
Totale lasten		31.850	20.502	20.549
Rentebaten		-	-	-
Rentelasten		13-	111-	31-
SALDO BATEN EN LASTEN		1.183	679	676
Als volgt bestemd:				
- Bestemmingsreserves		471	627	22-
- Bestemmingsfondsen		370	250	574
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves		841	877	552
RESULTAAT (MUTATIE ALGEMENE RESERVE)		342	198-	124

*) Het referentienummer refereert aan de desbetreffende paragraaf in de toelichting op de jaarrekening.

5. Toelichting behorende bij de jaarrekening over 2022

Algemeen

De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is opgericht op 4 oktober 2005. Per 1 januari 2006 werd het museum verzelfstandigd. Vanaf die datum voert de Stichting het beheer over het museum. De Stichting heeft ten doel het in stand houden en exploiteren van Museum Boijmans Van Beuningen te Rotterdam op een zodanige wijze dat het museum met haar collecties permanent ten dienste staat van de gemeenschap en haar ontwikkeling en tevens toegankelijk is voor het publiek.

De geconsolideerde jaarrekening omvat Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen en zijn op 18 augustus 2021 opgerichte dochteronderneming Horeca Boijmans Van Beuningen bv. Een dochteronderneming is een onderneming waarin de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen beslissende zeggenschap uitoefent. Volgens de integrale consolidatiemethode worden in de geconsolideerde jaarrekening de activa, passiva, baten en lasten van Horeca Boijmans Van Beuningen bv voor 100% opgenomen. Onderlinge transacties tussen de moeder- en dochteronderneming worden geëlimineerd.

Verbonden partijen

Er is sprake van verbonden partijen als de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen feitelijk beleidsbepalend is in een andere (beleidsafhankelijke) rechtspersoon of als een sleutelfunctionaris van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen zitting heeft in het bestuur en/of het management van een gelieerde rechtspersoon. De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is beleidsbepalend bij de op 18 augustus 2021 opgerichte horeca bv. Bij Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Stichting Lucas van Leyden en Stichting Fonds Willem van Rede is Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen niet beleidsbepalend maar één directeur/bestuurder is tevens bestuurder bij deze stichtingen.

- Horeca Boijmans Van Beuningen bv

De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen heeft een 100%-belang in deze onderneming. De bestuurder van de stichting is tevens bestuurder van de bv. Sinds 1 oktober 2022 vormen de stichting en de bv een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. Door de stichting is € 249.055 betaald aan Horeca Boijmans Van Beuningen bv voor zaalhuur en catering veelal in voor relatiebeheeractiviteiten. Ook is € 770.094 ontvangen van de bv, vooral voor huur en dienstverlening.

- Stichting Museum Boijmans Van Beuningen

Van deze stichting is een van de bestuurders van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen secretaris. In totaal heeft het museum in 2022 € 711.033 ontvangen van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen voor verleende diensten, relatiebeheer en aankopen waaronder die van Miró.

- Stichting Lucas van Leyden

Van deze stichting is een van de bestuurders van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen secretaris. In totaal heeft het museum in 2022 € 86.687 ontvangen van de Stichting Lucas van Leyden voor aankopen.

- Stichting Fonds Willem van Rede

Van deze stichting is een van de bestuurders van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen voorzitter. In totaal heeft het museum € 230.000 in 2022 ontvangen voor aankopen.

A. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van vorig jaar. De jaarrekening is opgesteld conform boek 2 titel 9 BW, de Richtlijnen voor Jaarverslaggeving in het bijzonder RJ 640, de WNT en artikel 7 van de uitvoeringsregeling van de Subsidieverordening Rotterdam 2014. Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het museum zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn, waar nodig slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast. Als begroting is de door de Raad van Toezicht vastgestelde begroting gebruikt. Daar waar tussentijds bij bestuursbesluit de begroting is aangepast en de Raad van Toezicht hiervan in kennis is gesteld, is de in de jaarrekening gebruikte begroting daaraan aangepast mits dit het inzicht vergroot.

Algemeen

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Bedragen staan vermeld in duizenden euro's.

De collectie

Conform de herziene collectiebeheersovereenkomst die op 6 november 2020 is afgesloten met de gemeente Rotterdam bestaat de collectie van het museum uit:

- a. de gemeentelijke collectie, in eigendom van de gemeente Rotterdam;
- b. voorwerpen in gedeeld eigendom van de gemeente Rotterdam en een tweede partij, bijvoorbeeld de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen.
- c. voorwerpen in bruikleen van de Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, de Stichting Lucas van Leyden, de Stichting Willem van der Vorm, de Stichting Het Nederlandse Gebruiksvoorwerp, de Stichting H&F Mecenaat;
- d. voorwerpen, langdurig geleend uit de Rijkscollectie, in beheer bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;
- e. voorwerpen aan de gemeente geleend door particulieren of instellingen, anders dan voor tijdelijke tentoonstellingen;
- f. de bibliotheek van de Stichting;
- g. aan de collectie gerelateerd archief- en documentatiemateriaal.

Eveneens conform de collectiebeheersovereenkomst worden alle verworven kunstvoorwerpen eigendom van de gemeente Rotterdam tenzij eigendomsoverdracht geschiedt aan een van de onder b. genoemde stichtingen. Kunstaankopen en bijdragen die bestemd zijn voor kunstaankopen worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen, de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De belangrijkste schattingsposten betreffen de voorzieningen onderhoud en personeelsregelingen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen

en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van lineaire jaarlijkse afschrijvingen. Vanaf het moment van ingebruikname wordt afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur. Investeringsbijdragen worden opgenomen onder de schulden. Vrijval van investeringsbijdragen loopt gelijk met de afschrijvingstermijn van de investering en wordt opgenomen onder de baten.

Financiële vaste activa

Bankgaranties zijn als overige vorderingen opgenomen onder financiële vaste activa tegen nominale waarde plus eventuele ontvangen rente.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs. Bij de waardering van de voorraden is rekening gehouden met op de balansdatum opgetreden waardeverminderingen. Voor incurante voorraden wordt een voorziening getroffen.

Vorderingen

Waardering vindt plaats tegen nominale waarde. Een eventuele voorziening wegens oninbaarheid wordt op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen bepaald.

Voorzieningen

Er is een voorzieningen getroffen voor jubileumgratificaties. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Alleen de voorziening voor jubileumgratificaties wordt gewaardeerd tegen de contante waarde.

Investeringsbijdragen voor Depot Boijmans Van Beuningen

Voor de opslag van de collectie van het museum is Depot Boijmans Van Beuningen gebouwd in opdracht van de Stichting Collectiegebouw. Als eigenaar van het grootste deel van de collectie heeft de gemeente Rotterdam dit gebouw voor een groot deel gefinancierd. Stichting De Verre Bergen is medefinancier. Gelden voor belangrijke inrichtingselementen zoals het entreegebied en een atriumvitruve zijn door de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen door middel van een Capital Campaign geworven. Deze geworven gelden worden als investeringsbijdragen geboekt onder de schulden en vallen jaarlijks vrij ten gunste van het resultaat evenredig aan de levensduur van de investering.

Pensioenen

De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen heeft zijn pensioenregeling ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP), het bedrijfstakpensioenfonds voor overheid en onderwijs. De pensioenregeling van het ABP is een zogenaamde toegezegd-pensioenregeling. Echter, het museum verwerkt deze regeling in de jaarrekening als een toegezegde-bijdrageregeling, omdat in het geval van een tekort bij het ABP geen verplichting bestaat tot het doen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Dit is conform de uitzonderingsregeling voor bedrijfstakpensioenfondsen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving (RJ 271.309).

Per jaareinde verschuldigde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De indexatie van de pensioenen is, zowel formeel als feitelijk, voorwaardelijk en afhankelijk van voldoende middelen bij het pensioenfonds. De Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen is niet verplicht bij te betalen voor indexatie van de uitkeringen.

Subsidie gemeente Rotterdam

De subsidie van 2021 is definitief vastgesteld (brief met kenmerk 20.01.00157 d.d. 5-2-2023). De subsidie van de gemeente Rotterdam over het boekjaar 2022 wordt definitief vastgesteld nadat de jaarrekening is overlegd. Deze subsidie is vooruitlopend op de definitieve vaststelling geheel als bate verwerkt.

Bijdragen derden

Alle in de jaarrekening opgenomen bijdragen van derden zijn toegekend, maar sommige moeten nog verantwoord en/of formeel vastgesteld worden.

Nalatenschappen (en recht van vruchtgebruik)

Nalatenschappen worden verwerkt op het moment dat de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Dit vindt plaats op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling. Indien sprake is van nalatenschappen die met vruchtgebruik zijn belast, dient bij de waardering van de nalatenschappen hiermee rekening te worden gehouden.

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 geldt een nieuw fiscaal regime voor indirecte overheidsbedrijven waarbij zij normaal onder de vennootschapsbelasting vallen. Dat betekent dat de Stichting vanaf 2016 voor het hele bedrijf aangifte vennootschapsbelasting moet doen. Echter, omdat de Stichting is aangemerkt als ANBI-cultuur zorgen fiscale aftrekposten ervoor dat veelal geen sprake is van belastingplicht. De Belastingdienst heeft over 2016 tot en met 2020 daarom ook geen aangiftebiljet uitgereikt. De verwachting is dat dat ook niet over 2022 zal gebeuren. Voor Horeca Boijmans Van Beuningen bv zal wel aangifte vennootschapsbelasting worden gedaan.

B. Toelichting op de balans per 31 december 2022

ACTIVA

1. Materiële vaste activa (MVA)

De specificatie is als volgt:

	Gebouwen en terreinen	Inventaris	Bedrijfs- middelen	ICT	Totaal
	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000
Stand per 1 januari 2022					
- Aanschafwaarde	6.237	6.561	38	403	13.238
- Cumulatieve afschrijvingen	26-	193-	34-	21-	273-
Boekwaarde per 1 januari 2022	6.210,91	6.368	4	381	12.965
Mutaties in het boekjaar					
- Investerings	146-	112-	-	-	258-
- Desinvesteringen	-	-	-	-	-
- Afschrijvingen	152-	801-	4-	126-	1.084-
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	299-	913-	4-	126-	1.342-
Stand per 31 december 2022					
- Aanschafwaarde	6.091	6.449	38	403	12.980
- Cumulatieve afschrijvingen	178-	994-	38-	148-	1.358-
Boekwaarde per 31 december 2022	5.912	5.455	-	255	11.622
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2,5%-10 %	3,33%-20%	20%	20%-33%	

- Investerings

Met de ingebruikname van Depot Boijmans Van Beuningen (Depot BVB) in november 2021 zijn de daarvoor gedane investeringen opgenomen onder de MVA. Bij een aantal investeringen zijn schattingen opgenomen, die op basis van de verwachte eindafrekening met de gemeente voor depotuitgaven te hoog blijken te zijn. Daarom is een correctie van € 258.000 gemaakt op de post investeringen.

De bijdragen voor de depotinvesteringen zijn opgenomen onder de schulden (zie onder punt 8). Ze vallen jaarlijks evenredig vrij met de afschrijvingskosten. Het verschil tussen investeringen en investeringsbijdragen heeft het museum met eigen middelen gefinancierd.

Investerings in het depot:

- Atriumvitrine	3.858
- Inrichting van de depots	1.574
- Restauratieateliers	1.080
- Entreegebied	2.073
- Horeca-inrichting	2.566
- Inrichting verzamelaardepots	426
- Basisverlichting	891
- Publieksbegeleiding en wayfinding	279
- ICT	66
Depotinvesteringen	12.813
Eerdere investeringen (niet in het depot)	167
Cumulatieve aanschafwaarde	12.980

- Desinvesteringen

In 2022 is € 82.000 van de inventaris afgeboekt, € 113.000 van de bedrijfsmiddelen en € 259.000 van ICT-investeringen. Het gaat onder andere om oude kassa- en CRM-systemen, meubilair, vitrines, verlichting en gereedschap. Deze inventaris is niet meer in gebruik.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2022	31-12-2021
	EUR x 1.000	EUR x 1.000
Bankgaranties voor de huur van depot- en kantoorruimte	202	202
	202	202

3. Voorraden

	31-12-2022 EUR x 1.000	31-12-2021 EUR x 1.000
Museumwinkel	253	103
Museumkaarten	9	-
Totaal voorraden	<u>262</u>	<u>103</u>

De winkelvoorraad heeft een inkoopwaarde van € 286.000. Daar staat een voorziening voor incurante voorraden tegenover van € 33.000.

4. Vorderingen

	31-12-2022 EUR x 1.000	31-12-2021 EUR x 1.000
Debiteuren	1.771	886
Belastingdienst	357	542
Overige kortlopende vorderingen	59	54
Totaal kortlopende vorderingen	<u>2.187</u>	<u>1.481</u>
- Vooruitbetaalde bedragen:		
Tentoonstellingen en overige projecten, abonnementen en contracten	670	870
	<u>670</u>	<u>870</u>
- Nog te ontvangen bedragen:		
Fondsen i.v.m. tentoonstellingen	5	12
Fondsen i.v.m. aankopen	252	354
Entreegelden	228	199
Overig	2.745	3.828
	<u>3.230</u>	<u>4.393</u>
Totaal vorderingen	<u>6.086</u>	<u>6.744</u>

- Vorderingen

Bij de debiteuren is er geen aanleiding tot het opnemen van een voorziening wegens oninbaarheid. De vordering op de Belastingdienst voor omzetbelasting over oktober, november en december bedraagt € 357.000.

- Vooruitbetaalde bedragen

De vooruitbetaalde bedragen bestaan uit huurkosten voor het eerste kwartaal van 2023 (€ 368.000), ICT- en onderhoudsabonnementen (€ 45.000), aanbetalingen (€ 11.000) en uit projectkosten voor het depot (€ 55.000), tentoonstellingen (€ 118.000) en onderzoeks- en overige projecten (€ 73.000).

- Nog te ontvangen bedragen

Naast nog te ontvangen bedragen voor aankopen, tentoonstellingen en entree (Museumkaart, Rotterdampas) bestaan de overige nog te ontvangen bedragen vooral uit bijdragen voor de renovatie (€ 250.000), onderzoek, publicaties, restauraties en educatie (€245.000) en van Stichting De Verre Bergen voor de atriumvitrine en het entreegebied in het depot (€ 2.250.000).

5. Liquide middelen

	31-12-2022 EUR x 1.000	31-12-2021 EUR x 1.000
Bankrekeningen	4.859	4.483
Kasgeld	-	-
Kruisposten	79	-
Totaal liquide middelen	<u>4.938</u>	<u>4.483</u>

Het saldo van de liquide middelen is vrij opneembaar.

6. Eigen vermogen

	31-12-2021	Onttrekking of vrijval 2022	Dotatie 2022	31-12-2022
	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000
Algemene reserve	959	-	342	1.301
Bestemmingsreserve kunstaankopen	200	200-	-	-
Bestemmingsreserve renovatie	796	-	-	796
Bestemmingsreserve projecten	150	-	-	150
Bestemmingsreserve voor herinvesteringen	-	-	671	671
Vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen	2.105	200-	1.013	2.918
Bestemmingsfonds Van Riemsdijk-Borsje	1.088	-	-	1.088
Bestemmingsfonds VriendenLoterij	324	-	176	500
Bestemmingsreserve Fonds Westerhuis	230	-	-	230
Bestemmingsfonds Bröcker	450	113-	123	460
Bestemmingsfonds Coen Schimmelpenninck van der Oije	-	16-	200	184
Eigen vermogen met een bestedingsverplichting	2.092	129-	498	2.462
Totaal eigen vermogen	4.197	329-	1.512	5.380

De bestemmingsreserves worden samen met de algemene reserve beschouwd als het vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen. Bestemmingsreserves zijn het deel van het eigen vermogen waaraan het bestuur een bijzondere bestemming heeft gegeven. Het vrij besteedbare deel van het vermogen neemt met € 813.000 toe tot € 2.918.000. Daarbij hoort een solvabiliteitsratio van 12,6% (2021: 8,6%). De solvabiliteitsratio is de verhouding van het vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen en geeft weer in welke mate het museum op de middellange en lange termijn aan zijn bestedingsverplichtingen kan voldoen.

Bestemmingsfondsen zijn het deel van het eigen vermogen met een beklemming, omdat daaraan door derden een bijzondere bestemming is gegeven. Daarom rust op bestemmingsfondsen een bestedingsverplichting dan wel een terugbetalingsplicht indien de gelden niet aan de bestemming (kunnen) worden besteed. Bij eventuele liquidatie van de stichting zullen ze niet de gemeente Rotterdam toekomen. Het saldo van de bestemmingsfondsen neemt in 2022 met € 370.000 toe tot € 2.462.000.

Bestemmingsreserves

- Kunstaankopen

Vanwege het geringe eigen aankoopbudget wordt een aankoopreserve aangehouden ter ondersteuning van de fondsenwerving van belangrijke aankopen. In 2022 is deze reserve volledig ingezet voor de aankoop van de Miró.

- Renovatie

Deze reserve wordt opgebouwd voor de aanschaf van nieuwe inventaris voor na renovatie en vernieuwing van het museum. In 2020 is € 596.000 toegevoegd aan deze reserve voor het investeringsdeel van het meerwerk bij het depot en voor het spiegelplafond in de horeca. Het gaat hier om niet voorziene investeringen waar vanaf opening van het depot op afgeschreven wordt. De gemeente heeft mondeling te kennen gegeven niet akkoord te zijn met het reserveren van deze middelen voor het meerwerk. Daarom heeft het museum besloten deze middelen te bestemmen voor de renovatie.

- Projecten

Binnen deze bestemmingsreserve hebben in 2022 geen mutaties plaatsgevonden. De reserve is bestemd voor het programma op Zuid en in het depot. Omdat de gemeente de extra subsidieaanvraag voor de Transitprojecten niet heeft gehonoreerd en vier ton heeft gekort op de exploitatiesubsidie, houdt het museum deze reserve achter de hand als eigen bijdrage bij de fondsenwerving voor het programma.

- Herinvesteringen

De investeringen, die het museum zelf in het depot heeft gedaan, zijn grotendeels gefinancierd met bijdragen van fondsen, bedrijven en particulieren die via de Capital Campaign zijn geworven. Wanneer deze investeringen vervangen moeten worden, is niet nogmaals zo'n campagne mogelijk. Omdat de afschrijvingskosten wegvallen tegen de vrijval van de investeringsbijdragen worden in feite geen middelen gereserveerd om na het einde van de levensduur opnieuw te investeren. Daarom heeft het museum in 2022 met goedkeuring van de gemeente een bestemmingsreserve voor herinvesteringen gevormd. De reserve wordt alleen opgebouwd voor investeringen met een looptijd van maximaal tien jaar, in totaal met een waarde van € 4,2 miljoen. In 2022 is € 671.000 toegevoegd aan deze reserve.

Bestemmingsfondsen

- Klassieke schilderkunst en kristal

Het museum ontving in 2006 een erfenis van mevrouw Van Riemsdijk-Borsje waartoe in het testament de bestedingsverplichting 'klassieke schilderkunst en kristal' is opgenomen. De nalatenschap bedroeg € 1.857.000 in contanten wat in 2006, 2007 en 2008 is ontvangen en gedoteerd aan het bestemmingsfonds. Tevens bestond de nalatenschap uit landerijen die in 2013 en 2014 zijn verkocht met een opbrengst van € 208.000 in totaal. Ook dit bedrag is aan het bestemmingsfonds toegevoegd. In de periode 2006-2021 is € 977.000 onttrokken aan het bestemmingsfonds. In 2022 vinden geen mutaties plaats in dit bestemmingsfonds.

- Nog te besteden reguliere, jaarlijkse bijdragen VriendenLoterij

De bijdrage van de VriendenLoterij mag worden gebruikt voor aankoop, restauratie en presentatie van de eigen collectie of andere onderdelen van de bedrijfsvoering behalve exploitatie. Het museum heeft een overeenkomst met de VriendenLoterij voor vijf jaar, die loopt van 2021 tot en met 2025. Het museum ontvangt op basis van de overeenkomst een jaarlijkse uitkering van € 500.000. Wanneer deze jaarlijkse uitkering in enig jaar niet volledig besteed wordt, wordt het resterende saldo toegevoegd aan het bestemmingsfonds. In de jaren daarna kunnen daaraan weer bedragen worden onttrokken ten behoeve van het doel van de loterijbijdragen.

Naast de reguliere bijdrage van € 500.000 ontvangt het museum in 2022 ook € 45.000 als opbrengst van de verkoop van geoormerkte loten. Van de € 545.000 is € 369.000 uitgegeven aan aankopen conform de specificatie op de volgende bladzijde. Het niet uitgegeven deel van € 176.000 wordt toegevoegd aan het bestemmingsfonds dat daarmee € 500.000 bedraagt. Dit bedrag is bestemd voor de renovatie. Met de VriendenLoterij is afgesproken dat het museum daarvoor jaarlijks € 250.000 opzijzet over de periode 2021-2025.

Specificatie bestemmingsfonds VriendenLoterij (bedragen x EUR 1.000):				
Stand per 1 januari 2022				324
Bijdragen:				
Reguliere uitkering	500			
Opbrengst geoormerkte loten	45	+		
			545	
Uitgaven:				
Willem van Konijnenburg - Natura Integra	5			
Herman Kruidier - schilderij 'Lichtinval'	33			
Lehmann Expo - Diverse kunstwerken	3			
The Mayor Gallery, Londen - Roland Penrose	82			
2 x Kurt Schwitters en 1 x R. Huelsenbeck -	8			
Joan Miró - Peinture-poème (Musique, Seine, Michel, Bataille et Moi)	206			
Sarkis - glas in loodraam, jurk, plus nog 2 werken	32			
			369	-
Mutatie bestemmingsfonds VriendenLoterij				176 +
Saldo per 31 december 2022				500

- Bestemmingsfonds Westerhuis

In 2011 is een erfenis van de heer Westerhuis ontvangen ten bedrage van € 230.000. Ter nagedachtenis aan de heer Westerhuis heeft het bestuur een fonds ingesteld waaruit publicaties worden gefinancierd. Het Fonds Westerhuis is een revolving fund, wat inhoudt dat het weer wordt aangevuld als het financiële resultaat dat toelaat. In 2022 heeft geen onttrekking plaatsgevonden.

- Bestemmingsfonds Bröcker

In 2021 is een voorschot op de nalatenschap van de heer Bröcker ontvangen van € 450.000. De voorlopige eindafrekening van de nalatenschap is eind 2022 ontvangen en bedraagt € 123.000 en is toegevoegd aan het bestemmingsfonds. Er is ook € 113.000 onttrokken voor het fonds voor wetenschappelijk onderzoek (€ 13.000) en als bijdrage van het museum aan het Coen Schimmelpenninck van der Oije Fonds (€ 100.000). De nalatenschap van de heer Bröcker is geoormerkt voor de museumcollectie.

- Coen Schimmelpenninck van der Oije Fonds

Bij zijn afscheid als voorzitter van Stichting Museum Boijmans Van Beuningen is ter ere van Coen Schimmelpenninck van der Oije een bestemmingsfonds ingesteld voor het verzorgen en aankopen van achttiende- en negentiende-eeuwse tekenkunst. Zowel het museum als deze stichting hebben besloten ieder een ton te schenken aan dit fonds. Het museum kan dit doen dankzij de nalatenschap van de heer Bröcker. In 2022 is voor € 16.000 aan tekeningen gekocht met dit fonds.

7. Voorzieningen

	Saldo per 31-12-2021	Dotatie	Vrijval	Onttrekking	Saldo per 31-12-2022
	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000	EUR x 1.000
Voorziening personeelsregelingen	65	14	-	8-	72
Totaal voorzieningen	65	14	-	8-	72

- Voorziening personeelsregelingen

Van deze voorziening heeft € 2.000 een looptijd van maximaal één jaar en € 70.000 heeft een looptijd van meer dan een jaar. De voorziening is getroffen in verband met jubileumgratificaties.

8. Langlopende schulden

	Saldo per 31-12-2021 EUR x 1.000	Dotatie EUR x 1.000	Vrijval EUR x 1.000	Kortlopend deel EUR x 1.000	Saldo per 31-12-2022 EUR x 1.000
Investeringsbijdragen	8.868	-	809-	132-	7.927
Totaal langlopende schulden	<u>8.868</u>	<u>-</u>	<u>809-</u>	<u>132-</u>	<u>7.927</u>

Er resteert begin 2022 nog € 9.677.000 van fondsen, bedrijven en particulieren die zijn ingezet voor investeringen in het depot. Deze investeringsbijdragen zijn opgenomen onder de schulden; een langlopend deel van € 8.868.000 en een kortlopend deel van € 809.000. Elk jaar zal een deel ten gunste van het resultaat vrijvallen. Dat deel is bepaald op basis van de periode waarin de aan deze bijdragen gerelateerde investeringen worden afgeschreven. In 2022 is dat € 809.000. Tevens is € 132.000 onttrokken omdat de investeringsbijdragen uiteindelijk – net als de depotinvesteringen zelf (zie onder 1. Materiële Vaste Activa) – lager zijn.

Het deel van de investeringsbijdragen met een looptijd korter dan een jaar bedraagt € 809.000 en is opgenomen onder de kortlopende schulden en overlopende passiva (zie punt 9).

9. Kortlopende schulden en overlopende passiva

	31-12-2022 EUR x 1.000	31-12-2021 EUR x 1.000
Kortlopende schulden:		
- Crediteuren	1.075	1.301
- Nettoloon	49	-
- Belastingen en sociale premies	356	377
- Pensioenen	220	111
- Vakantiegeld	314	264
- Vakantiedagen	339	325
	<u>2.353</u>	<u>2.378</u>
Overlopende passiva:		
- Nog te betalen projectkosten	2.937	3.681
- Nog te betalen overige kosten	392	605
- Vooruitontvangen projectbedragen	1.232	2.215
- Kortlopend deel investeringsbijdragen	809	809
- Vooruitontvangen investeringsbedragen	1.129	1.481
- Vooruitontvangen overige bedragen	330	86
- Overige overlopende passiva	550	112
	<u>7.379</u>	<u>8.989</u>
Totaal kortlopende schulden	<u>9.732</u>	<u>11.367</u>

- Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan uit verplichtingen aan leveranciers en personeel.

- Overlopende passiva

De 'nog te betalen projectkosten' hebben vrijwel geheel betrekking op de investeringen in het depot (€ 2.764.000) en dan vooral voor het atrium, het entreegebied en de horeca-inrichting. De gemeente Rotterdam moet voor deze uitgaven de eindafrekening nog sturen. Voor het overige heeft de post betrekking op nog te betalen kosten voor onderzoeks-, publicatie-, restauratie- en tentoonstellingsprojecten.

De 'nog te betalen overige kosten' betreffen kosten over 2022 (of eerder) die pas in 2023 gefactureerd worden. Het grootste deel van de post bestaat uit nog te betalen bedragen aan de gemeente voor bouwwerkzaamheden in het depot en voor servicekosten (€ 197.000). Daarnaast bestaat deze post onder andere uit kosten voor accountants (€ 35.000), energie en onderhoud (€ 55.000), inhuur van personeel (€ 61.000) en kosten voor winkel, horeca en entree (€ 44.000).

De 'vooruitontvangen projectbedragen' hebben betrekking op bijdragen voor projecten in 2023 en later. Het gaat om projectgelden voor educatie (€ 212.000), onderzoek (€ 285.000), tentoonstellingen (€ 481.000), aankopen (€ 100.000), renovatie (€ 18.000) en overig programma (€ 136.000).

Het 'kortlopend deel investeringsbijdragen' bestaat uit het deel van de bijdragen voor depotinvesteringen dat in 2023 vrijvalt (zie ook onder punt 9. Langlopende schulden).

De 'vooruitontvangen investeringsbedragen' hebben betrekking op opbrengsten van de Capital Campaign van het depot die in 2023 en later zullen worden uitgegeven ter dekking van uitgaven aan verbeteringen van het depot en aan verborgen en zichtbare gebreken.

De 'vooruitontvangen overige bedragen' bestaan uit vooruitgestuurde facturen over 2023. Het gaat om bruikleenverkeer (€ 86.000), huurkorting van het kantoorpand (€ 13.000), sponsoring (€ 50.000), bijdragen uit het gemeentelijk bouwbudget voor het depot (€ 105.000) en horeca-events (€ 76.000).

De 'overige overlopende passiva' zijn vriendencontributie (€ 33.000), fooien voor personeel (€ 9.000), te veel ontvangen vergoedingen van de Rotterdampas (€ 30.000) en terug te betalen subsidie aan de gemeente Rotterdam (€ 478.000). De gemeente heeft € 118.000 aan coronasteun overgemaakt, die moet worden terugbetaald omdat het museum ook van het Mondriaan Fonds coronasteun krijgt. De gemeente geeft geen noodsteun als die al op een andere manier wordt ontvangen. Ook moet het museum € 360.000 terugbetalen aan de gemeente voor een subsidie, die de vorm heeft van een lening voor de fondsenwervingscampagne voor de renovatie.

10. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

- Verzamelaardepots

Het museum heeft per 31 december 2022 de volgende niet opgenomen activa uitstaan:

	EUR x 1.000
< 1 jaar	218
1 jaar - 5 jaar	418
> 5 jaar	-
Totaal	<u>636</u>

Het betreft huurcontracten met afnemers van de verzamelaardepots.

- Huurverplichtingen

Het museum heeft per 31 december 2022 de volgende huurverplichtingen:

	EUR x 1.000
< 1 jaar	3.462
1 jaar - 5 jaar	11.784
> 5 jaar	82.040
Totaal	<u>97.286</u>

Totdat het museumgebouw aan het Museumpark weer opent voor publiek betaalt het museum geen huur.

Voordat het hernieuwde museum naar verwachting opent in 2029 zal een nieuw huurcontract worden opgesteld. Er worden op diverse locaties een kantoor, externe depots, een werkplaats en archiefruimte gehuurd; de looptijd hiervan is bij het kantoor, de depots en archiefruimte korter dan vijf jaar. Het huurcontract voor het nieuwe depot loopt tot en met 31 maart 2059.

Als onderdeel van het huurcontract en de huursom voor het depot betaalt het museum per jaar € 402.000 aan de gemeente voor de opbouw van een onderhoudsvoorziening. Omdat het museum vanwege het triple net karakter van het huurcontract verantwoordelijk is voor het onderhoud zal op basis van het meerjarenonderhoudsplan een beroep op die voorziening kunnen worden gedaan.

ProDelta heeft in 2022 het pand aan de Westersingel 92 gekocht met het oog op toekomstige verhuur aan het museum, zodat een of meerdere museumonderdelen er onderdak kunnen vinden. Het museum heeft zich tot en met 31 december 2028 garant gesteld voor de huur van delen van het pand of parkeerplaatsen die niet aan derden verhuurd zijn en aldus geen huurstroom genereren tot aan een jaarhuur van € 120.000. Het doel is dat het museum uiterlijk vanaf 1 januari 2029 het pand volledig huurt voor minimaal vijftien jaar.

- Leaseverplichtingen

Het museum heeft per 31 december 2022 de volgende operational leaseverplichtingen:

	EUR x 1.000
< 1 jaar	1
1 jaar - 5 jaar	-
> 5 jaar	-
Totaal	1

Het betreft de lease van kantoormachines.

- Voorwaardelijke vorderingen

De door het museum geïnitieerde activiteiten Art Rocks en ARTtube zijn in 2016 verzelfstandigd en ondergebracht in de stichting Art Match. De activiteiten voor ARTtube zijn in 2019 gestaakt. Met Art Match is een aantal afspraken gemaakt:

- Het museum behoudt het intellectueel eigendom van beide merken.
- Indien de activiteiten op den duur succesvol zijn, zal Art Match vanaf 2020 een royalty van maximaal € 76.200 aan het museum betalen gedurende een periode van minimaal twaalf jaar. Daarvan is op dit moment nog geen sprake.

- Claims

Gedurende de realisatie van het depot is een lijst meer-/minderwerk voor gemeente en museum ontstaan. In 2020 zijn afspraken gemaakt over de vereffening daarvan. Volgens afspraak betaalt het museum een bedrag van € 583.000 aan de gemeente. Dit bedrag is in de jaarrekening van 2020 verwerkt: € 476.000 betreft investeringen en is opgenomen in een bestemmingsreserve en € 107.000 betreft kosten die zijn opgenomen in de staat van baten en lasten. De rekening moet nog worden opgemaakt door de gemeente en wordt in de eerste helft van 2023 verwacht.

- Periodieke schenkingen

	bedrag	jaarlijkse termijn	vervallen termijnen	restschuld en -vordering
Schenkingen 2019	€ 28	€ 6	€ 22	€ 6
Schenkingen 2021	€ 1.195	€ 149	€ 447	€ 748
Schenkingen 2020	€ 47	€ 9	€ 19	€ 28
Schenkingen 2022	€ 218	€ 39	€ 39	€ 179
Totaal	€ 1.487	€ 203	€ 527	€ 961

Schenkers van kunstwerken die de voorkeur geven aan een periodieke schenking komen met het museum in een notariële akte overeen dat het museum de werken koopt waarbij de betalingsverplichting wordt omgezet in een geldlening. De jaarlijkse aflossingsverplichting van het museum wordt gecompenseerd door de door de schenker te betalen termijn uit hoofde van de periodieke schenking. Bij voortijdig overlijden van de schenker ontstaat risico op een restschuld, omdat de periodieke schenking dan stopt. Het maximale risico per 31 december 2022 bedraagt € 961.000.

C. Toelichting op de staat van baten en lasten 2022

Algemeen

Significante verschillen tussen realisatie 2022 en realisatie 2021 en tussen realisatie 2022 en begroting 2022 worden toegelicht op de bladzijden 41 en 42.

BATEN

	jaarrekening 2022 EUR x 1.000	begroting 2022 EUR x 1.000	jaarrekening 2021 EUR x 1.000
11. Opbrengsten			
Entreegelden	3.056	2.080	330
Publieksactiviteiten	234	44	21
Museumwinkel	406	251	149
Art services, bruikleenverkeer en beeldmateriaal	1.655	829	456
Horeca	2.916	2.572	211
Overige opbrengsten	-	-	-
Totaal opbrengsten	8.267	5.776	1.167
12. Bijdragen			
- Subsidie gemeente Rotterdam			
Cultuurplansubsidie	9.741	9.741	9.528
Depotsubsidie	3.515	3.515	4.624
Gemeentelijke bijdragen voor de renovatie	575	-	1.886
	13.831	13.256	16.038
- Overige bijdragen			
Bijdragen voor aankopen	8.017	375	1.576
Bijdragen voor tentoonstellingen	83	71	573
VriendenLoterij	545	500	557
Bijdragen voor publicaties, educatie, restauraties etc.	716	184	1.110
Investeringsbijdragen	809	751	135
Overige bijdragen	778	379	100
	10.948	2.260	4.051
Totaal bijdragen	24.779	15.516	20.089
TOTAAL BATEN	33.046	21.292	21.256

Cultuurplansubsidie, BKV-middelen en depotsubsidie

Het museum ontvangt in 2022 in totaal € 13.256.000 aan subsidie; € 9.741.000 voor het uitvoeren van het cultuurplan inclusief BKV-middelen en € 3.515.000 voor de huisvestingslasten van het depot. Beide subsidies zijn verleend door middel van een beschikking met kenmerk 21.12.00122 (d.d. 17 januari 2022).

- Cultuurplansubsidie

De subsidie die is verstrekt vanuit het cultuurplan bedraagt € 9.669.500 in 2022.

- BKV-middelen

Het museum ontvangt in 2022 van de gemeente Rotterdam € 71.500 uit de middelen voor Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV). Deze bijdrage is verantwoord onder de cultuurplansubsidie en is besteed aan opdrachten voor Rotterdamse kunstenaars op de locatie Zuid. Boijmans Van Beuningen.

- Depotsubsidie

Voor het depot ontvangt het museum een langjarige subsidie van € 3.515.000 per jaar (prijspeil 2022) tot en met 31 maart 2059, gelijk aan de looptijd van het huurcontract van het depot. Deze bijdrage is uitsluitend bestemd voor het bewaren van de collectie in het depot. Dat houdt in dat de kosten voor huisvesting, depotbeheer en beveiliging van de collectie door de gemeente door middel van de depotsubsidie worden betaald. In totaal is daarvoor € 4.849.000 door het museum uitgegeven in 2022. De uitgaven zijn verantwoord in bijlage 1 op bladzijde 45.

Bijdrage ter voorbereiding op de renovatie

Omdat het museum gesloten is, maakt het museum extra kosten, die door de afdeling Stadsontwikkeling van de gemeente Rotterdam worden betaald. Het gaat om het huren van tijdelijke depotruimte en archief, personele versterking inclusief bouwmanagement, ontwikkeling van het programma van eisen en leegstandsbeheer. In totaal werd € 575.000 vergoed in 2022.

Overige bijdragen

Onder de overige bijdragen is € 435.900 coronasteun van het Mondriaan Fonds opgenomen. Dat fonds heeft het verzoek toegekend om de hardheidsclausule van de Compensatieregeling Coronacrisis Musea Vijfde Steunmaatregel toe te passen (beschikking met kenmerk 107776840, d.d. 30 mei 2022). Omdat het museum van eind mei 2019 tot en met oktober 2021 gesloten was kwam het niet in aanmerking voor de compensatieregelingen die door de overheid in het leven waren geroepen tijdens de coronacrisis. Desondanks lijdt het museum wel schade tijdens de lockdown in de winter van 2021-2022 omdat het de depotdeuren moet sluiten. De omzetsderving bedraagt in totaal € 435.900, te verdelen over entree (€ 148.200), winkel (€ 37.200) en horeca (€ 250.500).

LASTEN

	jaarrekening 2022 EUR x 1.000	begroting 2022 EUR x 1.000	jaarrekening 2021 EUR x 1.000
13. Personeelskosten			
Brutoloon	5.663	5.958	3.277
Vakantiegeld, eindejaarsuitkering e.d.	734	637	623
Verlofuren	111	-	109
Sociale lasten	1.304	1.362	946
Pensioenlasten	968	1.222	861
Inhuur derden	1.440	200	682
Overige personeelskosten	328	237	193
Totaal personeelskosten	10.548	9.616	6.691

De personeelsformatie van het museum is 170 fte over 2022; 139 fte (museum cao) en 31 fte (horeca cao). In 2021 was dat 147 fte (museum cao) en 13 fte (horeca cao). Binnen het management is 39 procent van de

leidinggevend man en 61 procent vrouw. Het minimale streefcijfer van het kabinet (33 procent is vrouw) wordt daarmee door het museum gehaald.

WNT-verantwoording 2022 Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen

Op 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen. Het voor Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

- Bezoldiging toefunctionarissen

Leidinggevende toefunctionarissen, gewezen toefunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende toefunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog vier jaar als toefunctionaris worden aangemerkt:

bedragen x € 1	K.M.T. Ex	K.M.T. Ex	I.J. Klassen
Functiegegevens	Directeur/bestuurder	Medewerker *	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-30/09	01/10-31/12	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging 2022			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.831	44.977	169.634
Beloningen betaalbaar op termijn	13.480	4.493	17.973
<i>Subtotaal</i>	<i>148.310</i>	<i>49.470</i>	<i>187.607</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	162.000	54.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging 2022	148.310	49.470	187.607
Het bedrag van de overschrijding	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	K.M.T. Ex		I.J. Klassen
Functiegegevens	Directeur/bestuurder		Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01-31/12		01/01-31/12
Deeltijdfactor 2021 in fte	1,0		1,0
Dienstbetrekking?	ja		ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	179.774		146.294
Beloningen betaalbaar op termijn	17.546		17.546
<i>Subtotaal</i>	<i>197.320</i>		<i>163.840</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000		209.000
Bezoldiging 2021	197.320		163.840

*) K.M.T. Ex wordt aangemerkt als toefunctionaris tot uiterlijk 31 december 2022 in verband met zijn eerdere functie als directeur/bestuurder.

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen in het verslagjaar met een bezoldiging van € 1.800 of minder:

Naam topfunctionaris	Functie
J.B.J. Stegmann	Raad van Toezicht, voorzitter, lid remuneratiecommissie, lid auditcommissie en lid bouwcommissie.
U. Erbslöh	Raad van Toezicht, lid.
L.A. Goossens-Kloek	Raad van Toezicht, lid en voorzitter auditcommissie.
M. Hoogesteger	Raad van Toezicht, lid.
C.A. Pieters	Raad van Toezicht, lid en lid remuneratiecommissie.
A. Salemi	Raad van Toezicht, lid en voorzitter bouwcommissie.
B. Vaandrager	Raad van Toezicht, lid en voorzitter remuneratiecommissie.

	jaarrekening 2022 EUR x 1.000	begroting 2022 EUR x 1.000	jaarrekening 2021 EUR x 1.000
14. Afschrijvingen			
Afschrijvingskosten	1.084	1.130	209
	<u>1.084</u>	<u>1.130</u>	<u>209</u>
15. Kosten van activiteiten			
Aankopen	8.885	425	2.045
Tentoonstellingen en presentaties	497	997	590
Collectie en onderzoek	1.475	725	974
Educatie en publieksbegeleiding	725	414	548
Inkoopkosten:			
- materiaal	34	51	13
- horeca	1.067	940	187
- museumwinkel	152	116	46
	<u>12.835</u>	<u>3.668</u>	<u>4.403</u>
Totaal activiteitskosten	12.835	3.668	4.403
16. Overige bedrijfslasten			
- Huisvestingskosten			
Huur	2.206	2.258	1.081
Energie	407	458	52
Inventaris en onderhoud	1.473	1.144	350
Heffingen en belastingen	612	614	205
Aanloopkosten depot en renovatie	575	-	6.444
	<u>5.273</u>	<u>4.474</u>	<u>8.132</u>
- Kantoorkosten			
Kantoormiddelen	353	180	105
ICT	736	681	595
Adviseurs	171	112	114
Accountants	58	65	51
Reis- en representatiekosten	76	80	15
	<u>1.394</u>	<u>1.118</u>	<u>880</u>
- Publiciteitskosten			
Marketing	475	322	68
Relatiebeheer / sponsorbenadering	241	174	166
	<u>716</u>	<u>496</u>	<u>234</u>
Totaal overige bedrijfslasten	7.383	6.088	9.246

D. Verschilanalyse

Het verschil tussen de realisatiecijfers van 2022 en 2021

Verschilanalyse staat van baten en lasten 2022 t.o.v. 2021				
	Realisatie 2022	Realisatie 2021	verschil	Belangrijkste oorzaak van het verschil
BATEN				
Opbrengsten	8.267	1.167	7.100	In 2022 is het vrijwel het hele jaar open (265.000 bezoekers) terwijl het in 2021 maar een paar weken open was (41.000 bezoekers). Daarnaast meer bruikleenverkeer en reizende tentoonstellingen.
Subsidie gemeente Rotterdam	13.831	16.038	2.207-	In 2021 werd subsidie voor aanloopkosten van het depot ontvangen.
Overige bijdragen	10.948	4.051	6.897	Vooraf hoger in 2022 door bijdragen aan de aankoop van de Miró.
Totale baten	33.046	21.256	11.790	
LASTEN				
Personeelskosten	10.548	6.691	3.857	Omdat het depot open is werken veel meer mensen bij de publieksservice, de beveiliging en de horeca.
Afschrijvingskosten	1.084	209	875	In 2021 wordt vanaf de openingsdatum in november afgeschreven, in 2022 over het hele jaar.
Kosten van activiteiten	12.835	4.403	8.432	Het verschil ontstaat vooral door de aankoop van de Miró.
Overige bedrijfslasten	7.383	9.246	1.863-	Vanwege de aanloopkosten voor het depot zijn de huisvestingskosten in 2021 hoger.
Rente	13	31	18-	In 2021 is negatieve rente betaald. In 2022 is de rente minder negatief geworden en beschikt het museum over minder liquide middelen gedurende het jaar.
Totale lasten	31.863	20.580	11.283	
Saldo van baten en lasten	1.183	676	507	
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves				
- Bestemmingsreserves	471	22-	493	Opbouw van de herinvesteringsreserve (€ 671.000) en inzet aankoopreserve (-/- € 200.000) in 2022.
- Bestemmingsfondsen	370	574	204-	In 2022 wordt het Schimmelpenninckfonds gevormd waar ook al aankopen uit zijn gedaan (€ 184.000), is er meer opbouw van het Loterijfonds (€ 51.000) en neemt het Bröckerfonds door de eindafrekening toe (€ 10.000). In 2021 is het voorschot van de nalatenschap Bröcker ontvangen (€ 450.000).
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves	841	552	289	
RESULTAAT	342	124	218	

Het museum kent een positief resultaat van € 342.000. Dat bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve. De ontvangen gelden met een oormerk worden aan bestemmingsfondsen toegevoegd: de voorlopige eindafrekening van de erfenis van de heer Bröcker bestemd voor wetenschappelijk onderzoek, niet bestede bijdragen van de VriendenLoterij en middelen voor het in 2022 ingestelde Coen Schimmelpenninck van der Oije Fonds.

Het verschil tussen de realisatiecijfers 2022 en de begroting van 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Verskil	Belangrijkste oorzaak van het verschil
BATEN				
Opbrengsten	8.267	5.775	2.492	Er komen 77.000 bezoekers meer dan begroot en de gemiddelde besteding per bezoeker is - mede door een hoger uitkeringspercentage voor de Museumkaart - hoger. Daarnaast is meer verdiend met bruikleenverkeer en internationale tentoonstellingen.
Subsidie gemeente Rotterdam	13.831	13.256	575	De vergoeding van kosten, die zijn gemaakt voor de renovatie, zijn niet begroot, omdat die van te voren moeilijk zijn te ramen.
Overige bijdragen	10.948	2.261	8.687	Hoger vanwege meer bijdragen voor aankopen (€ 7,7 miljoen) vooral voor de Miró, vanwege coronanoodsteun en voor restauraties, onderzoek en educatie.
Totale baten	33.046	21.292	11.754	
LASTEN				
Personeelskosten	10.548	9.616	932	Door personeelstekorten moet duurder worden ingehuurd. Ook zorgt verzuim voor hogere kosten als ook het succes van het nieuwe depot. Om de bezoekersstroom te beheersen en alle activiteiten in goede banen te leiden, zijn meer medewerkers nodig.
Afschrijvingskosten	1.084	1.130	46-	De afschrijvingskosten op depotinvesteringen zijn lager omdat het investeringsbedrag lager is dan begroot.
Kosten van activiteiten	12.835	3.668	9.167	Deze post is hoger door meer aankoopkosten (Miró), hogere kosten voor reizende tentoonstellingen, meer rondleidingen in het depot, onderzoeks-, restauratie- en educatieprojecten en meer inkoopkosten. Hier staan ook hogere bijdragen van derden en hogere omzet tegenover.
Overige bedrijfslasten	7.383	6.088	1.295	Hoger vanwege de renovatie, meer onderhoud in het depot, commissie voor online tickerverkoop, de depotfilm, advieskosten en evenementen voor relaties.
Rente	13	111	98-	Lager omdat uiteindelijk geen lening is afgesloten voor depotinvesteringen.
Totale lasten	31.863	20.613	11.250	
Saldo van baten en lasten	1.183	679	504	
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves				
- Bestemmingsreserves	471	627	156-	Vooraf afwijkend omdat de bestemmingsreserve voor aankopen wordt gebruikt voor de Miró.
- Bestemmingsfondsen	370	250	120	De voorlopige eindafrekening van de nalatenschap van de heer Bröcker wordt ontvangen en het Schimmelpenninckfonds wordt gevormd.
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves	841	877	36-	
RESULTAAT	342	198-	540	

De Raad van Toezicht heeft in de vergadering van 13 december 2021 de werkbegroting 2022 vastgesteld.

Vanwege de lockdown is de begroting daarna naar beneden bijgesteld.

Specifieke projecten – bijvoorbeeld op gebied van educatie, huisvesting, aankopen en/of van onderzoek – zijn niet in deze begroting zijn opgenomen, omdat bij het opmaken van de werkbegroting nog niet bekend was of dergelijke projecten doorgang konden vinden. De beslissing daarover valt pas op het moment dat hun financiële dekking rond is. Daarom wijken de realisatiecijfers op de posten ‘opbrengsten’ en ‘overige bijdragen’ enerzijds en ‘activiteitslasten’ en ‘huisvestingslasten’ anderzijds af van de opgenomen begroting.

Namens het bestuur:

Mevrouw I.J. Klaassen

Namens de Raad van Toezicht:

De heer J.B.J. Stegmann (voorzitter)

Mevrouw U. Erbslöh

Mevrouw L.A. Goossens-Kloek

Mevrouw M. Hoogesteger

Mevrouw C.A. Pieters

De heer A. Salemi

6. Overige gegevens

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de staat van baten en lasten.

Vaststellen jaarrekening

De Raad van Toezicht van de Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen heeft de jaarrekening 2022 vastgesteld in de vergadering van 21 maart 2023.

Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage 1. Verantwoording van de besteding van de depotsubsidie

bedragen x 1.000	Realisatie 2022 totaal	Jaarplan 2022	Toelichting op afwijkingen boven € 10.000
BATEN			
1. Subsidie	€ 3.515	€ 3.515	Conform beschikking en volledig bestemd voor de huisvesting van de gemeentelijke collectie in het depot.
Totaal baten	€ 3.515	€ 3.515	
LASTEN			
2. Te betalen aan de gemeente - Stedelijke ontwikkeling			
a. Kapitaallasten	€ 1.580	€ 1.579	Dit zijn de kosten die de gemeente Rotterdam via de maandelijkse huurfactuur in rekening brengt. Deze zijn conform begroting. Over de hoogte van de OZB lopen nog gesprekken met de gemeentelijke belastingdienst. Mocht die lager worden dan tot nu toe in rekening is gebracht, dan wordt de subsidie met hetzelfde bedrag verlaagd.
b. Meerjarenonderhoud - gemeentelijk deel	€ 402	€ 402	
c. Opstalverzekering	€ 127	€ 130	
d. Heffingen	€ 449	€ 454	
e. Beheerfee	€ 71	€ 71	
Totaal te betalen aan verhuurder	€ 2.629	€ 2.636	
3. Overige huisvestingskosten			
a. Meerjarenonderhoud - museumdeel	€ 484	€ 394	In het aanvangsjaar zijn de onderhoudskosten door het opstarten en door gebreken hoger dan begroot.
b. Energieverbruik	€ 366	€ 425	Het verbruik is hoger dan begroot. Vanaf 2023 zullen de energiekosten verdrie- tot verviervoudigen vanwege prijsstijgingen. Er wordt in 2023 onderzocht of en hoe het energieverbruik omlaag kan.
c. Schoonmaak	€ 264	€ 269	
d. Verzekeringen	€ 31	€ 30	
e. Afschrijving (PZI-installaties en no Break UPS)	€ -	€ 6	
f. Overige huisvestingskosten	€ 33	€ 16	
Totaal overige huisvestingskosten	€ 1.178	€ 1.140	
4. Beveiliging			
a. Personeel (twee medewerkers meldkamer 24/7)	€ 361	€ 336	Gebaseerd op één medewerker permanent op de meldkamer (24/7) en één extra medewerker overdag op doordeweekse dagen.
b. Meerjarenonderhoud - beveiligingsinstallatie	€ 150	€ 95	Hier zitten ook de kosten in van september tot december 2021. Zonder die kosten komt het onderhoud ook hoger uit, € 119.00 per jaar.
c. Abonnementen en materiaal	€ 18	€ 20	
d. Afschrijvingskosten meldkamerinrichting	€ -	€ 22	Deze post zit in de bouwsom van de gemeente en wordt verrekend via de huursom.
Totaal beveiliging	€ 529	€ 473	
5. Depotbeheer			
a. Personeelskosten (twee depotmedewerkers)	€ 93	€ 111	Het gaat om 1,89 fte terwijl 2 fte is begroot.
b. Afschrijvingskosten depotinrichting	€ 372	€ 210	Afschrijvingskosten van de inrichting van de depots, de ateliers en de basisverlichting.
Totaal depotbeheer	€ 465	€ 321	
6. ICT			
a. Beheer en netwerk (abonnement)	€ 26	€ 66	Door betaling in eens in plaats van in termijnen, waarvan de kosten over vijf jaar worden verspreid, zijn deze kosten lager.
b. Afschrijvingskosten ICT-netwerk	€ 22	€ 29	
Totaal ICT	€ 48	€ 95	
Totaal lasten depot	€ 4.849	€ 4.665	
Saldo	€ -1.334	€ -1.150	Het museum vult het tekort met eigen middelen aan.

Bijlage 2. Prestatieverantwoording

	Jaarplan 2022		Jaarrekening 2022	
1. Afrekenbare prestaties				
Presentaties	aantal		aantal	
Aantal wisselende tentoonstellingen	5		8	
Aantal uren openstelling op jaarbasis (depot)	1.890		2.051	
2. Niet afrekenbare prestaties				
BKV	aantal		aantal	
Rotterdamse kunstenaars waaraan minimaal 70% van de BKV-bijdrage ten goede komt (Zuid)	3		10	
Cultuuronderwijs	deelnames	contacturen	deelnames	contacturen
Primair onderwijs	1.900	2.150	2.868	24.780
Voortgezet onderwijs	2.000	2.250	4.336	18.000
Speciaal primair onderwijs	50	75	79	316
Speciaal voortgezet onderwijs	50	75	13	98
MBO	500	750	1.934	2.500
Vrijtijdsaanbod cultuureducatie	deelnames	contacturen	deelnames	contacturen
tot 25 jaar	2.200	1.800	1.098	988
vanaf 25 jaar (exclusief instaprondleidingen)	10.500	9.500	4.391	3.950
vanaf 25 jaar (inclusief instaprondleidingen)			65.838	34.673
Collectie en Onderzoek	aantal of percentage	percentage gemeentelijk eigendom	aantal of percentage	percentage gemeentelijk eigendom
Aantal objecten	151.000	88%	153.415	88%
Waarvan op zaal	350	70%	421	86%
Aantal verwervingen	150	85%	394	99%
Aantal af te stoten objecten *	-	nvt	6	100%
Registratiegraad	95%	85%	95%	95%
Restauraties	5	87,5%	30	99,0%
Verkregen bruiklenen	5	n.v.t.	77	n.v.t.
Verleende bruiklenen	400	85%	364	93%
Digitaal ontsloten via internet	31%	85%	33%	87%
Is sprake van een vaste opstelling		nee		
Publieksbereik en bezoekersinformatie				
Toestemming verlenen aan Rotterdam Festivals de resultaten van het onderzoek met het Culturele Doelgroepenmodel te delen met de gemeente		ja		ja
Bezoekersinformatie totaal	aantal		aantal	
Aantal bezoeken	200.000		264.705	
Waarvan betalend	180.000		235.927	
Waarvan in schoolverband	4.500		11.000	
Bezoekersinformatie Rotterdam	aantal		aantal	
Aantal bezoeken in Rotterdam	200.000		264.705	
Waarvan betaald	180.000		235.927	
Waarvan in schoolverband	4.500		11.000	
Herkomst bezoekers	aantal		aantal	
Aantal bezoeken woonachtig in Rotterdam	40.000		65.265	25%
Aantal bezoeken woonachtig in de regio Rotterdam	10.000		21.102	8%
Aantal bezoeken woonachtig in overige delen van Nederland	110.000		145.188	55%
Aantal bezoeken woonachtig in het buitenland	40.000		33.150	13%

*) Na overleg met de Restitutiecommissie kwam het museum een schikking overeen met de erven Gutmann. Zes majolica schalen gaan terug naar de erven, het museum behoudt er vijf.

Bijlage 3. Enkelvoudige jaarrekening 2022 Stichting tot Beheer Museum Boijmans Van Beuningen

BALANS PER 31 DECEMBER 2022

(na resultaatsbestemming)

	31-dec-22 EUR x 1.000	31-dec-21 EUR x 1.000
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	11.622	12.965
Financiële vaste activa	202	202
Totaal vaste activa	11.824	13.167
Vlottende activa		
Vorraden	262	103
Vorderingen	6.212	7.047
Liquide middelen	4.790	4.333
Totaal vlottende activa	11.264	11.483
Totaal activa	23.088	24.650
Eigen vermogen		
Algemene reserve	1.301	959
Bestemmingsreserves	1.617	1.376
Vrij besteedbaar deel van het eigen vermogen	2.918	2.335
Bestemmingsfondsen	2.462	1.862
Eigen vermogen met een bestedingsverplichting	2.462	1.862
Totaal eigen vermogen	5.380	4.197
Voorzieningen		
Deelnemingen	154	263
Overige voorzieningen	71	64
Totaal voorzieningen	225	327
Schulden		
Langlopende schulden	7.927	8.868
Kortlopende schulden	9.556	11.258
Totaal schulden	17.483	20.126
Totaal Passiva	23.088	24.650

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

	jaarrekening 2022 EUR x 1.000	begroting 2022 EUR x 1.000	jaarrekening 2021 EUR x 1.000
BATEN			
Opbrengsten	5.331	3.217	968
Subsidie gemeente Rotterdam	13.831	13.256	16.038
Overige bijdragen	10.698	2.260	4.051
Totale baten	29.860	18.733	21.057
LASTEN			
Personeelskosten	8.797	8.647	6.475
Afschrijvingen op materiële vaste activa	1.084	1.130	209
Kosten van activiteiten	11.795	2.754	4.234
Overige bedrijfskosten	7.097	5.436	9.169
Totale lasten	28.773	17.967	20.087
Rentebaten	-	-	-
Rentelasten	13-	101-	31-
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	109	14	263-
	1.183	679	676
Als volgt bestemd:			
- Bestemmingsreserves	471	627	22-
- Bestemmingsfondsen	370	250	574
Mutaties bestemmingsfondsen en -reserves	841	877	552
RESULTAAT (MUTATIE ALGEMENE RESERVE)	342	198-	124

Bijlage 4. Enkelvoudige jaarrekening 2022 Horeca Boijmans Van Beuningen bv

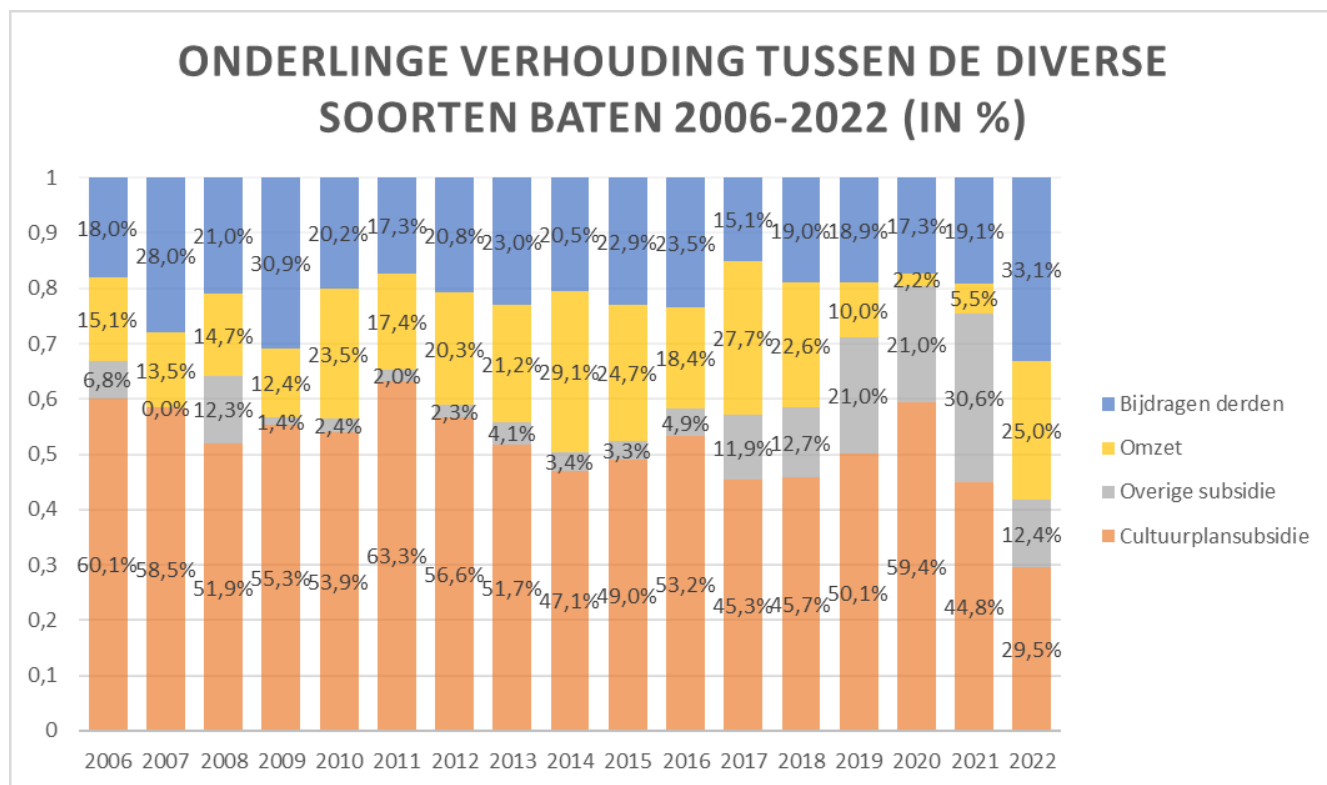
BALANS PER 31 DECEMBER 2022 (na resultaatsbestemming)

	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	EUR x 1.000	EUR x 1.000
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	-	-
Financiële vaste activa	-	-
Totaal vaste activa	-	-
Vlottende activa		
Voorraden	-	-
Vorderingen	297	48
Liquide middelen	149	150
Totaal vlottende activa	446	198
Totaal activa	446	198
	<u>31-dec-22</u>	<u>31-dec-21</u>
	EUR x 1.000	EUR x 1.000
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	-	-
Overige reserves	154-	263-
Totaal eigen vermogen	154-	263-
Voorzieningen	1	1
Schulden		
Langlopende schulden	-	-
Kortlopende schulden	599	460
Totaal schulden	599	460
Totaal Passiva	446	198

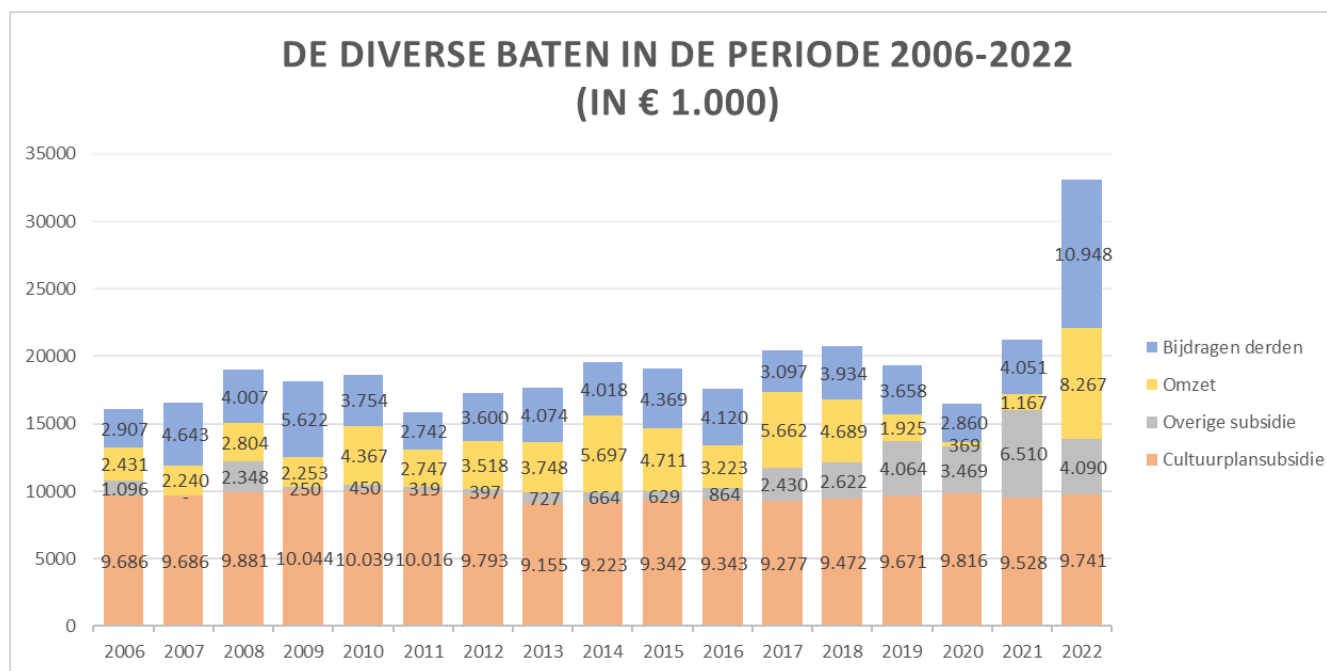
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

	jaarrekening 2022 EUR x 1.000	Begroting 2022	jaarrekening 2021
BATEN			
Omzet	3.210	2.558	201
Kostprijs van de omzet	1.056-	891-	171-
Bruto marge	2.154	1.667	30
Bijdragen derden			
Fondsen	251	-	-
Totale baten	2.405	1.667	30
LASTEN			
Lonen en salarissen	1.732	1.017	216
Overige bedrijfskosten	564	603	77
Totale lasten	2.296	1.620	293
Rentebaten	-	-	-
Rentelasten	-	10-	-
RESULTAAT (MUTATIE OVERIGE RESERVES)	109	37	263-

Bijlage 5. Subsidieafhankelijkheid 2006-2022

Grafiek 1. Het aandeel van de jaarlijkse cultuurplansubsidie van de gemeente in de totale baten (2006-2022)

Grafiek 2. De hoogte en verdeling van de totale baten van het museum (2006-2022)

Bijlage 6. Begroting 2023

Alle bedragen x 1.000		
	Begroting 2023	Toelichting
Baten		
Omzet	€ 7.330	Entree, winkel, publieksbegeleiding, horeca, verzamelaarsdepots, bruikleenverkeer.
Subsidie	€ 13.256	Cultuurplan-, BKV- en depotsubsidie.
Bijdragen derden	€ 1.062	Bijdragen voor programma inclusief Hillevliet, educatie en aankopen
Totaal baten	€ 21.648	
Lasten		
Personeelskosten	€ 9.606	Gebaseerd op een formatie van circa 150 fte
Huisvestingskosten	€ 4.735	Voor depot, kantoor, werkplaats en Hillevliet.
Organisatiekosten	€ 1.719	ICT, advies, representatie, publiciteit, relatiebeheer.
Afschrijvingskosten	€ 1.079	Inventaris kantoor en depot.
Activiteitskosten	€ 2.866	Programma inclusief Hillevliet, educatie, restauraties en aankopen.
Inkoopkosten	€ 1.536	Voor de winkel en horeca.
Totaal lasten	€ 21.541	
Bijzondere baten en lasten		
Vrijval investeringsbijdragen	€ 809	Vrijval investeringsbijdragen evenredig met afschrijvingen op depotinrichting en depotinventaris.
Rente	€ -	
Totaal rente	€ 809	
Saldo van baten en lasten	€ 916	
Af:		
Opbouw herinvesteringsreserve	€ 666	Noodzakelijk om liquiditeiten aan te vullen voor herinvesteringen depot en conform afspraak met de gemeente.
Bestemmingsfonds Vriendenloterij	€ 250	Opbouw vijf jaar lang i.v.m. renovatie museumgebouw.
Resultaat	€ -	

Dit is de in december 2022 bij de gemeente ingediende jaarplanbegroting voor 2023.

Bijlage 7. Governance Code Cultuur

De in de Governance Code Cultuur 2019 beschreven principes worden toegepast. Voor de principes geldt 'pas toe én leg uit', voor de aanbevelingen 'pas toe óf leg uit'. De manier waarop de principes worden toegepast zijn toegelicht in hoofdstuk 2 Verslag van de Raad van Toezicht. Voor de aanbevelingen geldt dat het museum eraan voldoet, tenzij in deze bijlage 7 wordt toegelicht waarom dit niet het geval is.

- In afwijking van de vijfde aanbeveling bij principe 1 vloeien financiële overschotten op projecten, voor zover die (mede) zijn gefinancierd door externe partijen, niet terug naar het eigen vermogen als aan de financiering de voorwaarde is gesteld dat ze bij overschot terugvloeien naar betreffende partij.
- Bij het vertrek van Sjarel Ex als medebestuurder wordt Ina Klaassen per 1 oktober 2022 uit hoofde van haar functie automatisch bestuurder bij Stichting Museum Boijmans Van Beuningen, Stichting Lucas van Leyden en Stichting Fonds Willem van Rede. Dit is bepaald in de statuten van deze stichtingen. Daarom is in afwijking van de tweede aanbeveling van principe 3 vooraf geen toestemming gevraagd aan de Raad van Toezicht bij het aanvaarden van deze nevenfuncties.
- De tweede aanbeveling bij principe 3 vermeldt dat leden van de Raad van Toezicht geen (neven)functies aanvaarden zonder voorafgaande goedkeuring van de raad. In het reglement van de Raad van Toezicht is dit niet als zodanig opgenomen. In het verslagjaar hebben de raadsleden geen nieuwe nevenfuncties aanvaard. De nevenfuncties zijn toegelicht in het financieel jaarverslag.